

Pohjoisen Opas

Numero 35

2025

ROVANIEMI s. 3-6

SOTKAMO s. 7-8

OULUN SEUTU s. 9-12

KALAJOKI s. 13-14

SUOMUSSALMI s. 15-16

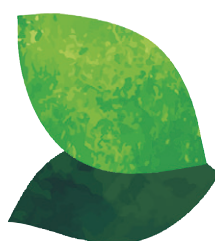
MERI-LAPPI s. 17-20

KAJAANI s. 21-24

Ota opas – koet enemmän!

Verkkolehti luettavissa Suomen
Opasliiton verkkosivuilta ja
osoitteessa: www.visualdesign.fi/lehdet/pohjoisenopas

SISÄLTÖ:

Rovaniemi
s. 3 – 6
Sotkamo
s. 7 – 8
Oulun seutu
s. 9 – 12
Kalajoki
s. 13 – 14
Suomussalmi
s. 15 – 16
Meri-Lappi
s. 17 – 20
Kajaani
s. 21 – 24

Tervehdys pohjoinen alue!

Olen Kati Nivala, vielä hetken alle 60 vuotias matkaopas Rovaniemeltä. Kiitän nöyryimmästi pohjoisen oppaita luottamuksesta, kun valitsitte minut Suomen Opasliiton Pohjoisen alueen alue-edustajaksi syyskokouksessa Kajaanissa 2024. Enpä olisi arvannut.

Kiinnostuin opastamisesta, kun olin töissä hotellissa ja halusin kertoa asiakkaille vielä enemmän Rovaniemestä, kuin mitä paljasjalkaisena rovaniemeläisenä tiesin. Sattuikin niin onnekaasti, että Rovaniemen Matkailuoppaat ry aloitti auktorisoidun matkailuoppaan koulutuksen. Niinpä minäkin pääsin mukaan ja auktorisoiduin 2009. Homma innosti niin, että aloin tehdä satunnaisesti opastuksia, ja kun koulutusta oli tarjolla, suoritin matkoppaan ammattitutkinnon vuonna 2015. Sen merkinä kannan ylpeänä rinnassani kultaista opasmerkkiä.

Opastan suomen lisäksi englanniksi ja saksaksi. Yhdistystoimintaan minut houkuteltiin mukaan heti kohta aloitettuani ja toiminikin pari vuotta yhdistyksemme puheenjohtajana kohta matkailuoppaaksi valmistuttuani. Siinä tohinassa vietimme yhdistyksen 40 vuotisjuhlia, mitkä menivät minulta ohi, koska olin työelämässä polttanut itseni loppuun. Jatkoin hallituksessa ja otin kirjanpitohommat hoitaakseni ja edelleen olen mukana tässä hommassa. Numerot on minun kavereita, ne on niin loogisia.

Nyt olen jo kolmatta vuotta Rovaniemen Matkailu-

oppaiden puheenjohtajana. Meillä on kiva tekemisen meininki ja saimme 5 uutta opasta mukaan 2023. On ollut ihana olla mukana, vaikka toisinaan työtä on enemmän kuin aikaa tehdä sitä. Alue-edustajana haluan olla teidän tukena ja apuna, kun sitä tarvitsette. Tulen olemaan yhteydessä yhdistykseen, jotta voimme tutustua paremmin. Jo ensimmäisessä hallituksen kokouksessa sain itselleni niin paljon eväitä reppuun tähän hommaan, että uskon vahvasti pystyväni toimimaan meidän kaikkien hyväksi valtakunnallisessa päätöksenteossa Suomen Opasliitossa. Oli myös ihana todeta, miten hyvin meillä menee juttu ja ajatukset yhteen Pohjoisen alueen varaedustajan Heli Luhtaniemen kanssa.

Asun Rovaniemellä ja toimin äitini omaishoitajana. Hänellä on Alzheimerin tauti. Sain lopulta itselleni rescue koiran marraskuussa 2024, Pandasta on lyhyessä ajassa tullut minulle tärkeä lenkkikaveri ja niin kovin rakas perheenjäsen. Tyttäreni Julia on jo omillaan ja töissä matkailun parissa Rovaniemellä. Julia valmistui restonomiksi viimevuonna. Olen ylpeä äiti!

Ollaan yhteydessä!

Kati Nivala, 0407161097
kati.nivala@gmail.com

Vasemmalla Suomen Opasliiton Pohjois-Suomen alueen vara-alue-edustaja Heli Luhtaniemi ja oikealla alue-edustaja Kati Nivala

Opastukset Meri-Lapissa

Kemi-TornioHaaparanta-Simo-Keminmaa-Tervola

Ota Opas ja koe enemmän!

Meri-Lapin Matkailuoppaat ry

+358(0)44 440 1201

info@merilapinmatkailuoppaat.fi

www.merilapinmatkailuoppaat.fi

Kalajoen
Matkailuoppaat ry
• Ota opas
- koet enemmän!

Varaukset ja tiedustelut:
Raii Myllylä puh. 040 5571325,
myllyla.raii@gmail.com

Ota opas – koe enemmän!

Rovaniemi - Kittilä - Tunturi-Lappi

**Suomen pohjoisimmat oppaat
palveluksessanne toiveittenne mukaan!**

Rovaniemen Matkailuoppaat ry

info.rovaniemiguides@gmail.com

www.rovaniemiguides.com

www.rovaniemenmatkailuoppaatry.fi

OPASTUKSET KAINUUSSA

Kajaani – Paltamo

Kiertojelut – Kulttuurikävelyt – Rooliesitykset – Valmiit retket

Ota opas – koet enemmän!

Kajaanin Matkailuoppaat ry

Opasvälitys puh. +358 44 500 5276

kajaanin.matkailuoppaat@gmail.com

www.visitkajaani.fi/kajaanin-matkailuoppaat

Opastamme Oulun seudulla

Ii, Kempele, Liminka, Lumijoki, Muhos,
Oulu, Tyrnävä, Utajärvi, Vaala

Totta ja tarinoiden taikaa!

Oulun seudun oppaat ry

www.oulunseudunoppaat.fi

OPASVÄLITYS: www.goarctic.fi

opastukset@goarctic.fi

puh. 08 415 277 70

Opastukset Raahessa

Ota Opas – koet enemmän!

Raahen Matkailuoppaat ry

puh. 044 754 4419

opaspalvelut@raahenmatkailuoppaat.fi

www.raahenmatkailuoppaat.fi

Opastukset Suomussalmella

RAATTEEN MUSEOTIE – TURJANLINNA – HOSSA –
SOIVA METSÄ – KULTTUURIKÄVELYT

Suomussalmen Matkailuoppaat ry

Oppaiden välitys

SUOMUSSALMEN MATKAILUTOIMISTO

Puh. 044 777 3250

visit@suomussalmi.fi

Sotkamon Matkailuoppaat ry

Ota opas – koet enemmän!

Varaukset ja tiedustelut:

sotkamonoppaat@gmail.com

puh. 044 243 9747

www.sotkamonoppaat.fi

Pohjoisen Opas

Painosmäärä 10 000 kpl

Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Lapin maakuntien
matkailuoppaiden, eräoppaiden ja erikoisalojen
oppaiden lehti.

Lehtityöryhmä: Kati Nivala, Kyösti Karjalainen,
Aira Väyrynen-Larenzos. Varalla Päivi Rintamäki
Sivunvalmistus: Pohjois-Suomen Visual Design Oy
Painaminen: Punamusta Oy

Kaamos ja yötön yö rytmittävät Arktikumin uudistettua tiedekeskusnäyttelyä

Teksti: Marjo Laukkanen, Vastakohtien Arktis -näyttelyn sisällöntuottaja

Lapin yliopiston Arktisen keskuksen uudistettu tiedekeskusnäyttely Arktikumissa Rovaniemellä avautui yleisölle joulukuussa 2024.

Vastakohtien Arktis -näyttely jakautuu tummaan ja vaaleaan puoleen, joiden välinen kontrasti kuvastaa sydäntalven ja kaamosen hämärää sekä kevättalven häikäisevää valoa ja kesän värejä. Vastakohtaisuus näkyy myös aiheiden käsittelyssä: arktista aluetta tutkitaan sekä kaukaa avaruudesta käsin että ihan läheltä.

Tiedekeskus oli kiinni kah-

deksan kuukautta, kun uutta näyttelyä rakennettiin. Uudistuksen suunnittelu alkoi monta vuotta aikaisemmin rahoitushaulla, sisäl-
tösuunnittelulla ja konseptoinnilla.

Toiveissa oli paitsi päivittää näyttelyn sisällöt, visuaalisuus ja tekniikka, myös saada näyttelystä aiempaa ajattomampi ja selkeämpi sekä elämyksellinen ja

moniaistillinen.

Suunnitteluun ja rakentamiseen osallistui tiedekeskuksen oman näyttelytiimin ohella iso joukko yrityksiä ja asiantuntijoita. Tärkeänä ohjenuorana oli vastuullisuus, joka huomioitiin niin rakennusmateriaaleissa kuin sisällöissä.

Miten tavoitteissa sitten onnistuttiin? Ajattomuutta on hankala vielä arvioida – sen kertoo vain aika – mutta ensimmäisen aukiolokuukauden jälkeen saadun palautteen perusteella monissa tavoitteissa on onnistuttu.

Arktikumin asiakkaat ovat

kehuneet näyttelyn skandinaavista tyyliä ja raikasta ilmettä. Suosituiksi kohdiksi ovat osoittautuneet esimerkiksi revontulien maalaus ja iglun rakennus sekä ylipäänsä kaikki, mitä voi itse koella ja tehdä. Näyttelyyn onkin tarkoitus lisätä vuorovaikutteisuutta tulevaisuu-
vuosina.

Digitaalisuuden ansiosta sisältöä on helppo päivittää tarpeiden mukaan, ja tila mahdollistaa uusien toimintojen lisäämisen. Tiedekeskusnäyttely ei ole koskaan valmis vaan jatkuvasti kehittyvä kokonaisuus.

Kuva: Marko Junttila.

Näyttelyyn, samoin kuin samassa rakennuksessa sijaitsevaan Lapin Maakuntamuseon näyttelyyn, voi tilata opastetun käynnin osoitteesta www.arktikum.fi – sivuilla on myös kaikki ajantasalla oleva tieto Arktikumin palveluista.

Vanhan Rovaniemen viimeinen viikko 10.-16.10.1944

Lokakuussa 2024 tuli kuluneeksi 80 vuotta Lapin sodan syttymisestä ja Rovaniemen tuhosta 10.-16.10.1944 Rovaniemen Matkailuopaat päätti nostaa nuo tapahtumat nykyrovaniemeläisten tietoisuuteen. Järjestimme viikon mittaisen opastusten sarjan noille samoille päiville niillä paikoilla, missä minäkin päivänä Rovaniemeä oli tuhottu. Lapin Maakuntamuseon lähteistä meille selvisi tuhon eteneminen päivä päivältä. Suunnittelimme opastukset tuon saman aikataulun mukaan.

Oli iloa huomata, miten paljon nämä asiat kiinnostivat rovaniemeläisiä. Opastuksilla oli joka päivä mukana 60 – 110 asiakasta, joista monet kävivät kuuntelemassa kaikki viikon opastukset. Vaihteleva ja kolea syksynen sääkään ei haitannut. Oli palkitsevaa kertoa asioista ihmisille, jotka olivat niin kiinnostuneita. Olimme

myös hyvillä mielin siitä, että olemme hankkineet käyttöömmä ääntä voimistavan laitteen. Saimme samalla kuulla kuulijoiden omia tarinoita kunkin päivän aiheesta. Näin myös oppaat saivat arvokasta lisätietoa aiheista. Tietoa, jota ei kirjoista löydy.

Opastukset toteutettiin Ro-

vaniemen kaupungin tuella, jonka vuoksi ne olivat kuulijoille maksuttomia. Saimme useamman kerran kuulla toiveita, että tekisimme opastukset uudelleen vaikka kesällä, kun entiset rovaniemeläiset lomailevat kaupungissa.

Vuonna 2025 on kulunut 80 vuotta siitä, kun Lapin so-

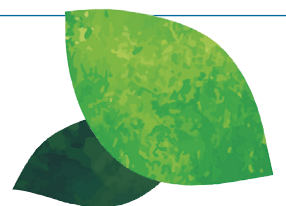
dan alta evakuoitui ihmiset palasivat takaisin Rovaniemelle. Rovaniemen Matkailuoppaiden suunnitelmassa onkin seuraavaksi toteuttaa jälleenrakennuskauteen liittyvä opastusten sarja.

Rovaniemen uudelleen rakentaminen vaikeissa olosuhteissa siksi kaupungiksi, mikä se on nyt, on ol-

Tapahtumapäivien opastusten aiheet:

10.10. Konttisen kartanon ja sen tuhoaminen
11.10. Tuholta säästyneet keskustan rakennukset
12.10. Tuhottujen julkisten rakennusten jäljillä
13.10. Saksalaiselämää Ounasvaaralla
14.10. Ammusjunan räjähdys ja aaveveturi
15.10. Pohjanhovin räjäytys 16.10. Kirkko palaa

lut menneiden sukupolvien uskomaton voimainpönistus. Siksi on tärkeää kertoa siitä myös tämän päivän rovaniemeläisille.

Koskien kuohuja Napapiirillä

Teksti: Kerttu Härkönen, matkailuopas

Kuva: Metsähallitus/Jaakko Posti

Puolen tunnin ajomatkan päässä Rovaniemeltä pohjoiseen sijaitsee Napapiirin retkeilyalue, erämainen, helposti saavutettava luontokohde. Se on paikka, jossa pääsee vaivattomasti tutustumaan peräpohjalaiseen luontoon.

Alueen reiteillä voi kulkea ympäri vuoden, myös lumikengillä tai maastopyörillä. Tunnetuimmat nähtävyydet ovat Raudanjoen kuohuvat Vaattunkiköngäs ja Viikaköngäs. Kumpikin koski sijaitsee lähellä nelostietä, joten niille on helppo löytää. Köngäät ovat komeimmillaan keuhallä lumien sulamisen aikaan.

Näyttävien riippusiltojen kautta kuljetaan syvemmälle retkeilyalueen maisemiin. Alueella on hienoja vaaroja ja soita, joille johtavat vanhat kulkukeinot eli pitkospuut. Maastoon merkityjä reittejä on kymmenkunta ja taukoa voi pitää lukuisilla huolletuilla nuotio- ja laavu-
paikoilla. Myös koskenlaskua on tarjolla. Lisäksi paikka on oiva kalastuskohde.

Vaattungin alueella voi majoittua yksityisen yrittäjän tarjoamissa rakennuksissa. Maksuttomista retkeily-
palveluista saadaan kiittä

Metsähallituksen Luontopalveluja. Paikka sai valtakunnallisen retkeilyalueen aseman syksyllä 2024 ja liittyi samaan sarjaan mm. Evon, Ruunaan ja Oulujärven retkeilyalueiden kans-

sa. Napapiirin retkeilyalue on käymisen arvoinen, hel-

posti saavutettava päiväretkikohde!

Lisätietoja ja ohjeita kävijöille avautuu seuraavilta nettisivuilta: [Napapiirin retkeilyalue - Luontoon \(suomi\)](http://Napapiirin retkeilyalue - Luontoon (suomi)) [Arctic Circle Hiking Area - Nationalparks.fi \(englanti\)](http://Arctic Circle Hiking Area - Nationalparks.fi (englanti))

Hyvä ruoka ja taukopaikka

KÄYRÄMÖN Keidas

67km Rovaniemeltä matkalla pohjoiseen 4-tien varrella

Kiinalainen/eurooppalainen keittiö, kauppa, SEO 24h, matkaparkki, sähköautolataus ja paljon muuta!

POLAR TASTE RESTAURANT

www.pandakeidas.com | p. 016 737 205 | contact@pandakeidas.com | Sodankyläntie 6789, 97540 Tiainen

Arktinen arkinen Aalto

Rovaniemellä vietetään vuonna 2025 Alvar Aalto -juhlavuotta teemalla Arktinen arkinen Aalto. Juhlavuosi näkyy maailman pohjoisimmassa Aalto-kaupungissa pienillä ja isoilla tapahtumilla. Keskiössä ovat kansainvälisesti tunnetun arkkitehdin Rovaniemelle suunnittelemat maamerkit, joita katsellaan ja koetaan uudessa valossa.

Alvar Aalto -juhlavuonna Rovaniemen kaupungin kirjasto täyttää 60 vuotta ja teatteri- ja kongressitalo Lappia juhlii 50-vuotispäiväänsä. Rovaniemi toimii vuoden ajan myös kansainvälisen Alvar Aalto-kaupunkien verkoston puheenjohtajana. Juhlavuosi huipentuu Alvar Aalto -viikkoon, joka järjestetään Rovaniemellä 29.9.-5.10.2025.

Maailman pohjoisimmassa Aalto-kaupungissa arktisuus on erottamaton osa arkea. Arktisuus saa voi-

mansa valosta, luonnosta ja vuodenajoista – aivan kuten Alvar Aallon arkkitehtuuri ja muotoilu. Rovaniemen juhlavuoden teema "Arktinen arkinen Aalto" heijastaa Alvar ja Aino Aallon ajattelua: kauneus ja toimivuus eivät kuulu vain juhlahetkiin vaan ovat läsnä ja lähel-

lä jokapäiväisessä elämässä. Juhlavuosi tarjoaa ainutlaatuisen mahdollisuuden syventyä Aallon filosofiaan ja monikerrokselliseen työhön, joka ulottuu arkkitehtuurista huonekalusuunnitteluun ja taiteeseen.

Lähteet: www.rovaniemi.fi

Guided Aalto tour

Frank Nieuwenhuizen -Yliniva, tourist guide

When guiding about Aalto in Rovaniemi, it usually happens at the Cultural and administrative center of Rovaniemi, where Rovaniemi's town hall, theater and library, all designed by Aalto, are located. Aalto is a kind of a brand name, that besides the well known Alvar, we shouldn't forget both Aino and Elissa Aalto, the first and second wife of Alvar Aalto. They are getting more attention in publications these days, as well as the numerous assistants and interns at the Aalto studio.

I usually start a guided Aalto tour by requesting the clients to wander around for a few minutes, after which I ask the participants for their impressions: What did they notice? What caught their attention? Did they recognize things? Did it make them think of other buildings? How did it make them feel?

After harvesting impressions about the square and exteriors of the buildings, and connecting these impressions to other buildings, squares or cities, I mention the placement of the buildings in the environment. The square that encompasses the buildings is organically shaped, and has a field, bushes and trees, and an artwork consisting of a ditch and rocks.

As well, I focus on the light. As Rovaniemi is less than 10 kilometers from the Arctic Circle the differences in amounts of daylight in different seasons of the year are significant. One of the most striking and interesting details of the Aalto buildings is the light design, both how natural lights 'flows' into, and how artificial 'flows out' of the buildings, but as well the beautifully, and often uniquely designed lamps both inside and outside the buildings. And lastly how natural light and artificial light are combined within the design of the buildings.

From there we would enter the buildings, and consider the use of space, the combination of different building materials, the shapes of the ceilings, the furniture, and

how the buildings still serve their purpose over different decades. Aalto is an important Finnish cultural icon, and the buildings are important monuments in our city. But, as they are somewhat 'difficult' buildings too, they are notoriously expensive to keep up. In that regards, it makes sense to highlight the Aalto heritage in Rovaniemi, and utilize these buildings in the context of tourism. I guess this objective might be an implicit goal of the Aalto year 2025 in Rovaniemi. I really hope that when 'we as Rovaniemi' appreciate Aalto, we as well remember Aalto's remark, that high rise buildings are not suitable in an environment with very scarce natural light in winter. Let's be inspired by Aalto's genius balance between humans, nature and

technology, where the access to natural light is such an important element!

ESKELINEN VIE LAADUKKAASTI

Tuntureille,
Pohjois-Norjaan ja
Etelä-Suomeen

Reittiliikenne ja tilausajot
25-66- paikkaisilla busseilla.

Katso aikatauluja me
www.eskelisen.fi

Tiedustelut ja tarjoukset
numerosta (016)3422160,
fax (016)344152,
sähköpostilla info@eskelisen.fi

LUOTETTAVIA JA TURVALLISIA LIIKENNE-PALVELUJA

jo kolmannessa sukupolvessa
– vuodesta 1950 lähtien.

KUTILAN LIIKENNE
Saumaajantie 1, Rovaniemi
Puhelin 016 364 300
info@kutilan.fi

Tervetuloa Pohjoisen Ostostaivaaseen

Kauppakeskus on avoinna arkisin klo 7-23,
lauantaisin klo 7-23 ja sunnuntaisin klo 9-23.

www.rinteenkulma.fi

PARPALANDIA
GENUINE ARCTIC EXPERIENCES

www.parpalandia.com

Hi Lapland
하이라플란드

MATKAPALVELUA JA OPASTUSTA KOREAN KIELELLÄ

www.hilapland.com
info@hilapland.com

Lehtojärven hirvenpään löytymisestä 70 vuotta

Teksti: Pia Tuukkanen, matkailuopas

Lähellä oli, ettei varhaiselta kivikaudelta peräisin oleva puuesine päätynyt liekkeihin. Tänä päivänä historiallisesti merkittävä puuveistos on tallessa Kansallismuseon kokoelmissa.

Serkukset Heikki ja Unto Haavikko muistavat hyvin, kun Lehtojärven hirvenpää löytyi. Nyt hirvenpää on kylätoimikunnan tunnus.

Elettiin syksyä 1955 silloisessa Rovaniemen maalaiskunnassa, Lehtojärven kylässä. Karjalasta lähtöisin oleva lentäjät Antti Mentu oli saanut tehtäväkseen ojitaa Haavikon tilan mären ja hetteisen jänkäpalstan. Haavikon isäntä suunnitteli alueelle metsää ja heinäpeltoa. Siinä ojaa lapioidessa Mentu-Antin lapiotökkäsi erikoiseen puunpalaseen. Ojantörmästä töröttöi noin 37 cm pitkä puunkappale, joka herätti lapiomiehen huomion. Antti Mentu ymmärsi heti, että kyseessä ei ole mikään tahansa juurakko.

Heikki Haavikon isoisä Pekka oli jo viskaamassa mokoma märkää puunpalasta pönttöuuniin, kun peliin puuttui hänen poikansa Tauno. -Isä hoksasi heti, että ihminen se on tämän tehnyt ja pelasti hirvenpään pönttöuunin päälle. Sepiti papal-

ta piilottaa, muuten hän olisi tuhonnut sen. Heikki Haavikko muistelee.

Tuhansia vuosia märässä maassa levännyt mäntypuusta tehty taide-esine kuivui pönttöuunin päällä ja siihen tuli halkeama. Uuninpankolta veistos laitettiin ullakolle, josta se kavi vettiin esiin, kun kylälle saapui joukko muinaisuuden tutkijoita arkeologi Aarni Eräeskon johdolla. Hän näki heti, että kyseessä on merkittävä esihistoriallinen löytö. Radiohiilitutkimus ajoitti hirvenpään vanhimpaan kivikautiseen aikaan Suomessa. Veistoksen kalibroitu ajoitus on 5790 eaa. Museovirastolle esine luovutettiin 1957.

Tuskin koskaan saamme varmuutta siitä, miten kivikauden ihmisen veistämä hirvenpää päättyi ranta-

hiekkään, tuhansiksi vuosiksi uinumaan, peittyen myöhemmin turpeeseen.

- Kaikki arvuuttelevat asiaa, mutta aina päädytään siihen, että se on ollut veneen keulakuva, Unto ja Heikki Haavikko toteavat. Tällaiseen tulkintaa kallistavat myös tutkijat. Kivikauden kalliokuvissa Pohjoismaissa ja Venäjällä on esitetty kookkaita veneitä, joiden keulassa on hirvenpääkoriste.

Lehtojärven hirvenpää on tuonut kylälle myönteistä julkisuutta ja se koristaa myös Lehtojärven kylälippua, joka on Suomen ainoa virallinen kylälippu. Alkuperäinen Lehtojärven hirvenpää on Helsingissä kansallismuseon kokoelmissa. Kopio siitä on nähtävillä Rovaniemellä Lapin maakuntamuseossa Arktikumissa.

IT WOULDN'T BE LAPLAND WITHOUT HIM

SANTA CLAUS OFFICE
ARCTIC CIRCLE FINLAND

SANTA CLAUS OFFICE
open every day
FREE OF CHARGE

WWW.SANTACLAUSOFFICE.COM FACEBOOK.COM/SANTACLAUSOFFICE INSTAGRAM: @SANTACLAUSOFFICE

RAKAS
RESTAURANT & BAR

**KANSAINVÄLISESTI PALKITTU
DESIGN RAVINTOLA**

**PARAS KULINAARINEN ELÄMYS SUOMESSA
ROMANTTISIN TUNNELMA EUROOPASSA
PARAS RUOAN ESILLEPANO EUROOPASSA**

OFFICIAL WINNER 2023 AWARDS

+358 505 176 952 | RAKAS@RAKASRESTAURANT.COM | TARVANTIE 3, ROVANIEMI
WWW.RAKASRESTAURANT.COM

LAPLAND SAFARIS

**POHJOISEN
ELÄMYKSIÄ KAIKILLE
AISTEILLE**

LAPLANDSAFARIS.FI

ROVANIEMI | SAARISELKÄ | LUOSTO | LEVI | YLLÄS

Roima Rovaniemeltä

Teksti: Marja Jalkanen, Matkaopas (AT), Rovaniemen Matkailuoppaat ry

Aikoinani Rovaniemen Matkailuoppaiden puheenjohtajana mietin, miten saisi näkyvyyttä yhdistykselle ja yhteistyökumppaneille. Päädyttiin kansainvälisenä matkailuoppaan päivänä 21.2. luovutettavaan Roima-diplomiin, jonka visuaalisen ilmeen on suunnitellut Anja-Kaisa Ylimommo.

Roiman saatesanoissa todetaan, että Rovaniemen Matkailuoppaat myöntävät vuosittain palkinnon kohteelle tai ilmiölle, jota he voivat iloisina ja ylpeinä esitellä matkailijoille. Roimasta on uutisoitu Pohjoisen Opas -lehdessä ja paikallismediassa.

Roiman äitinä olen saanut monta ilon hetkeä. On sydäntä lämmittävää nähdä diplomi Arktikumissa. Oppaat ovat saaneet olla tuottamassa iloa ja hyvää mieltä.

Arktikumin Roima-diplomi lähikuvassa. Kuva: Marja Jalkanen

Rovaniemen Matkailuoppaiden puheenjohtaja Kati Nivala, Roiman äiti Marja Jalkanen ja kuvan ottanut Kaija Sälevä yllättivät Esko Niemelän

Lapin maakuntamuseo, Arktinen keskus ja Arktikum-palvelu oy eli Arktikum-talon toimijat ovat tunnustuksen ansainneet. Kuva: Marja Jalkanen

Tässä luettelo Roiman saajista:

2010: Rovaniemen Wanhhat markkinat
2011: Lauri-tuote ja Johannes Laurin käsityötalo (yhdessä)
2012: Kulttuuritalo Korundi (Lapin kamariorkesteri ja Rovaniemen taidemuseo)
2013: Lapin maakuntakirjaston Lappi-osasto ja sen osaava ja avulias henkilökunta
2014: Joulupukin kammari ja sen isäntä Jarmo Kariniemi
2015: Sanomalehti Lapin Kansan työryhmä, joka teki artikkelisarjan Lapin sodasta syksyllä 2014
2016: Arktikum (Lapin maakuntamuseo, Arktinen keskus ja Arktikum-palvelu Oy)
2017: Santapark Arctic World -yrityksen toimitusjohtaja Ilkka Länkinen ja yritysjohtaja Katja Ikäheimo-Länkinen
2018: Rovaniemen Kotiseutuyhdistys Rovaniemen Tottory

2019: Arctic Light -hotellin toimitusjohtaja Mikael Gröhnin Taidekatu-idea
2020: ei jaettu (korona)
2021: ei jaettu (korona)
2022: Rovaniemen evankelis-luterilainen seurakunta
2023: Hotelli Pohjanhovi
2024: Liikenne O. Niemelä Oy
2025: Historiantutkija, FL Kalevi Mikkonen

Historian tallentaja

Teksti: Marja Jalkanen Matkaopas (AT), Rovaniemen Matkailuoppaat ry

Sanotaan, että on tärkeää tuntea ja ymmärtää historiaa. Se ei tapahdu itsestään. Kuka pelastaisi historian katoamiselta? Onneksi on heitä, jotka toimivat!

Saksalaisaika Rovaniemellä kesti lähes tarkalleen neljä vuotta, syksystä 1940 syksyyn 1944. Lapin sodan jälkeen vanhaa Rovaniemeä ei enää ollut. Jälleenrakennuksen tiimellyksessä ja vuosikymmenten saatossa monet jäljet sota-ajan rakennuksista, eritoten saksalaisten tekemistä, ovat hävinneet joko vahingossa tai ne on tuhottu tarkoituksellisesti. Aina ei ole välitetty. Muistojen pelastaminen on kilpajuoksua aikaa vastaan.

Historiantutkija, FL Kalevi Mikkonen julkaisee sivullaan tutkimustuloksia, valokuvia ja kertomuksia Lapin ja erityisesti Rovaniemen paikallishistoriasta. Hän on tehnyt urotyön tallentaessaan systemaattisesti saksalaisajan jälkiä. Mikkosen kirjoittaman Parakkeja ja piikkilankaa teoksen (2016) alaotsikko kertoo kirjan sisällöstä: Saksan armeijan rakentamiseen liittyvä toiminta Rovaniemen seudulla 1940-1944. Toinen (2023) sotahistoriallinen kirja DIETL, Lapin kenraali jatkosodan aikana paneudutaan laajasti kenraalieversti Eduard Dietlin elämään ja ajatteluun.

Mikkosen historiajulkaisut (<https://kalevimikkonen27.blogspot.com/>) ulottuvat Lapissa paljon Rovaniemeä laajemmalle. Myös muinaiset kulttuurit ja urheiluhistoria kiinnostavat häntä.

Olemme saaneet Mikkoselta

ainutlaatuisia tietoja. Hänen tekemänsä kartat ovat tarkkuudeltaan hämmästyttäviä. Oppaat ovat tästä kaikesta todella kiitollisia. Jos hän ei olisi polkupyörällään kierrellyt Rovaniemen metsiä ja rantoja, niin kuka sen olisi tehnyt?

Kalevi Mikkonen tutkii maastoa Ropsajoella. Kuva: Suvi Harju

Uni rautatieasemasta

Teksti: Marja Jalkanen Matkaopas (AT), Rovaniemen Matkailuoppaat ry

Pois sodan jaloista, lappilaiset evakossa Lapin sodan aikana 1944-1945

Säpsähdin hereille kiirastorstaina ja tiesin, että syyskuuisella Rovaniemi-viikolla pitää olla evakotapahduma Rovaniemen ensimmäisellä rautatieasemalla. Lähdin heti kirjastoon hakemaan lähdemateriaalia. Sitten kerroin ideasta Rovaniemen kulttuuritoimiston Roosa Nevalle.

Mukaan saatiin upeita toimijoita: Kulttuuritoimisto otti vetovastuun, Lapin maakuntamuseo toi näyttelyitä, kirjasto järjesti pop-up -lainauspisteet, Tatu Kantomaa soitti hanurillaan aikakauden säveliä. Rovaniemen Matkailuoppaiden Kaija Sälevä luki otteita aikalaiskirjallisuudesta. Itse toimin juontajana.

Ohjelman huippuna oli Ro-

Tatu Kantomaan musisointi vei evakkoajan koskettaviin tunnelmiin. Kuva: Marja Jalkanen

Rovaniemen radion viimeinen lähetyks, jossa lääninneuvos Gideon Nyholm kertoi 8.9.1944 Lapin evakuoin-

nin olevan edessä. Ainutlaatuinen tallenne, jota ei ole edes Ylen Elävässä arkistossa, kuunneltiin hiljaisuuden vallitessa.

Yleisöä oli paljon, ja tunnelma oli lämmin. Tilaisuus järjestettiin kaksi kertaa. Lisäksi koululaisille oli opastuksia.

Lapin ihmiset, suuret eläimet ja organisaatiot evakuoitiin. Halu kotiin oli kova, vaikka elämä tuhoissa Lapissa oli aloitettava alusta. Ei ollut juuri taloja, teitä, siltoja, losseja, veneitä, puhelinlinjoja eikä aina kirkkojakaan. UNICEF, Punainen Risti ja kveekarit olivat auttamassa jälleenrakennusaikana, mutta lappilaisten oli luotettava omiin kykyihinsä. Aika oli vaaroja täynnä; Lappi oli täynnä miinoja. Konkreettisen uusrakennuksen lisäksi henkinen jälleenrakennus loi uskoa huomiseen. Kaikesta keskusteltiin.

Vuonna 1909 valmistunut Rovaniemen ensimmäinen rautatieasema on ollut monenlaisessa käytössä. Nyt sille toivotaan hyvää tulevaisuutta. Kuva: Ilkka Paavalniemi/Lapin maakuntamuseo

Vuokatti matkailun kärkeen: 690 miljoonan euron kehityshanke vuoteen 2040

Vuokattiin suunnitellaan mittavia matkailu-investointeja, jotka tähtäävät alueen kehittämiseen yhdeksi Suomen houkuttelevimmista matkailukohteista. Pitkän tähtäimen vision mukaan Vuokatti voisi vuoteen 2040 mennessä toimia kestävän kansainvälisen luonto- ja vapaa-ajan matkailun edelläkävijänä.

Toteutuessaan noin 690 miljoonan euron investoinnit ja 230 000 neliötä uutta rakennusoikeutta nostaisivat Vuokatin matkailutarjonnan uudelle tasolle. Suunnitelmat kattavat rinnealueiden kehittämisen, hotellien ja mökkimajoituksen rakentamisen sekä ravintoloiden ja muiden palveluiden parantamisen.

Sotkamon kunnanjohtaja ja Vuokatin Matkailukeskus Oy:n puheenjohtaja **Mika Kilpeläinen** uskoo, että Vuokatin ainutlaatuiset mahdollisuudet tulevat nostamaan sen matkailukeskustelujen ytimeen Suomessa.

– Vuokatti tarjoaa jo nyt ympärivuotisen matkailukohteen, mutta rinteiden ja palveluiden potentiaalia ei ole vielä täysin hyödynnetty, Kilpeläinen toteaa.

mukana ollut kanadalainen Ecosign on ollut suunnittelemassa yli 850 matkailualueita eri puolilla maailmaa. Yhtiön **Paul Matthews** korostaa Vuokatin kyläkeskuksen tiivistämistä:

– Uudet majoitukset ja palvelut sijoitetaan kävelyetäisyydelle rinteistä, mikä vähentää autotarvetta ja tukee ympärivuotista matkailua.

Suunnitelmiin kuuluu muun muassa uusien laskettelurinteiden rakentaminen, lastenmaa-alueen kehittäminen sekä ainakin yksi nykyaikainen kuuden hengen tuolihiisi. Lisäksi Vuokatinvaaran lakialueelle suunnitellaan maisematupaa ja -ravintolaa, jotka tarjoaisivat vierailijoille entistä monipuolisempia elämyksiä.

Havainnekuva suunnitellusta Vuokatinrinteiden uudesta kyläkeskuksesta nykyisten Pohjoisrinteiden ala-aseamalla. Kuva: ONE Architects Oy

vistaa samalla koko Kainuun asemaa matkailumarkkinoilla, joissa Arctic Lakeland -brändi toimii alueen tunnuksena. Vision tavoitteena on tehdä Vuokattista kestävän ja monipuolisen matkailun lippulaita Suomessa.

Sotkamon Hautaustoimisto

RUSANEN OY

Kaikki hautausalan palvelut.
Kainuuntie 19, 88600 Sotkamo
p. 08 6660 070

www.sotkamonhautaustoimisto.fi

Kukkakauppa Ahkeraliisa

Kainuuntie 19, 88600 Sotkamo
p. 08 6662 223

Kestävä kehitys ja uudet ratkaisut keskiössä

Visiosuunnitelmassa korostuu kestävien luontoelämysten ja laadukkaiden palveluiden tarjoaminen sekä kotimaisille että kansainvälisille matkailijoille. Yksi merkittävä hanke on mahdollinen junayhteys, joka yhdistäisi Vuokatin Joensuuun ja Ouluun. Mikäli hanke toteutuu, junamatkustajat voisivat saapua suoraan rinteiden läheisyyteen – poikkeuksellinen ratkaisu Suomessa.

Konseptisuunnittelussa

Kansainväliset matkailijat avainasemassa

Tällä hetkellä Vuokatin matkailijoista vain kaksi prosenttia on kansainvälisiä, mutta tavoite on kymmenkertaistaa heidän osuutensa vuoteen 2040 mennessä.

– Kehitystyön myötä Vuokattiin saadaan korkeatasoisia majoitusta, uusia palvelukonsepteja ja vetovoimaa, jotka houkuttelevat ulkomaisia matkailijoita, kertoo Vuokatin Matkailukeskus Oy:n toimitusjohtaja Aija Laukkanen.

Vuokatin kehittäminen vah-

A. Kyllönen Oy

Bussimatkat A. Kyllönen Oy:n ja Kattilinjoihin tilausbusseilla kaikkialle

- ilmastoidut bussit
- bussi- ja pakettimatkat
- tilausajot

Koulukatu 12
88900 KUHMO
p. 08 655 0256
akyllonen@kuhmo.net
www.akyllonen.fi

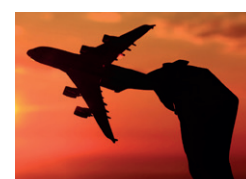
Kainuun MATKATOIMISTO TRAVEL AGENCY

Koulukatu 12, 88900 KUHMO
p. 08 652 0421
kainuun.matka@akyllonen.fi

www.kainuunmatkatoimisto.fi

Lentoliput, koti- ja ulkomaanmatkat

- juna-, bussi- ja laivaliput, hotellit
- ryhmä- ja seuramatkat

YLIVOIMAISESTI PARHAAT PYSÄKÖINTITILAT! Loistavalla paikalla Vuokatin pääreittien varrella!

4 SÄHKÖAUTOJEN SUURTEHO-LATAUSPISTETTÄ!

K Supermarket

SOTKAMO - VUOKATTI
Tavallista parempi ruokakauppa

Tervetuloa palvelevaksi lomalla ja arkena!

VUOKATTI:
MA-LA 8-22, SU 9-22
SOTKAMO:
MA-LA 7-21, SU 10-21

Tervetuloa Sotkamoon

Tapaammeko vaikkapa näissä kesän 2025 tapahtumissa?

- Huumorifestivaalit 26.-29.6.2025
- Sotkamo-päivä 24.7.2025
- Uuden perunan juhla 24.-26.7.2025
- Suomen luonnon päivän konsertti 30.8.2025

Lataa puhelimesi Sotkamo App, niin tiedät mitä Sotkamossa tapahtuu.

Aatos 100 vuotta

Sotkamon kunnan omistama 100-vuotias entinen huvila/pappila Aatos on kunnostettu ja avautuu keväällä 2025 jälleen näyttelytilaksi.

Vuonna 1919 Sotkamon silloin nimismies K. Ojantakanen osti Pirttijärven rannalta tontin maapoliisi Toloselta. Tyylillisesti sekoitus klassismia ja jugendaihteita sisältävä huvilarakennus valmistui hirsi-pintaisena jo vuonna 1924. Myöhemmin talo laudoitettiin ja maalattiin. Talon taakse nimismies kuljetutti soraa läheisestä harjusta ja rantaan muodostettiin kivimuureilla reunustettu niemi, jossa oli aiemmin iso klassinen puutarha.

Talvisodan jälkeen Aatokselta tuli pappila, kun Ojantakanen myi tilan Sotkamon seurakunnalle. Aatos toimi yli neljäkymmentä vuotta pappien asuintalona ja jonkin aikaa myös kirkkoheran virastona sekä muussa seurakunnan toiminnassa.

Seurakunta myi Aatoksen kunnalle vuonna 1988, jolloin rakennusta remontoitiin ronskisti myös sisätiloista. Kuitenkin alkuperäis-

sistä jätettiin esille kaunis, jyrkkä portaikko ja ovet sekä värilasi-ikkuna. Järven puolelta pihalta on 2020-luvulla harvennettu puustoa ja pensaikkoa. Rakennuksessa on ollut monenlaista kunnan järjestämää toimintaa, lasten kuvataidekoulusta lähtien. Viime vuosina Aatoksessa on toiminut kansalaisopiston musiikki-piirejä ja tiloissa on pidetty taidenäyttelyitä sekä pieniä konsertteja. Kunta ni-

mesi Aatoksen pihapuiston Antti Chydeniuksen puistoksi kunnioittaakseen Sotkamossa syntyneen taloustieteilijä ja pohjoismaisen klassisen liberalismien isän Anders Chydeniuksen elämäntyötä.

Kuluneen talven aikana maakunnallisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokas rakennus on ulkopinnoiltaan kunnostettu ja sisätiloihin on lisätty es-

teetön wc ja naulakkotila.

Sotkamon Aatoksen rakennushistoriallinen merkitys on erittäin suuri. Kunnostettujen tilojen ensimmäisenä näyttelynä avautuu maaliskuussa taiteilija Heidi Kilpeläisen taidenäyttely.

Seuraavana on toukokuulta heinäkuulle ajoittuva sotkamolaisen taiteilijan Jaakko Leppäsen 101-vuotisnäyttely.

Vaaran Haltija kertoo satua ja totta

Matkailuoppaana toimiva Aila Flöjt kehitti Vaaran Haltijan saturoolin alakoululaisten innostajaksi patikkaretkille Vuokatinvaaran laelle. Flöjt kertoo Sotkamon ja Vuokatin tarinoita ja tarvittaessa opastaa kohteissa rooliasussa.

"Vuokatin vuorenväkeen kuuluu hyviä haltijoita. Heistä vanhin on Vaaran Haltijan pikkuserkku Vuokatin Haltija, jonka kilttejä tonttuja ovat Kilikka ja Kalikka. Vuokatinvaaran aarteen haltija on Aarni, joka eksyy usein etsiessään

pudottamaansa aarretta. Vuokatin vuorenväen tehtävänä on suojella vaaran alueella liikkuvia ihmisiä."

Vanha tarina kertoo, miten ennen kristinuskon tuloa Vuokatinvaaralla asui Hiisi. Lappalaiset ja eränkävi-

jät palvoivat sitä. Myöhemmin ajan kuluessa kirkonkellot alkoivat soida. Hiisi hermostui niiden äänestä ja kokosikarjansa, hirvet, karhut, sudet, ahmat, ilvekset ja muutti lopulta kauas erämaahan Hiidenportille. Hiiden tytär ei halunnut muuttaa ja jäi asumaan Vuokatinvaaran metsiin. Vaaran Haltija kertoo muun muassa, miten voit tavata Hiiden neidon Pöllylammen rannalla ja Hiiden karjoineen erämaassa. Satojen vuosien aikana vaaralla on paukunut ja räjähdellyt. Tonttu-

jen Kilikan ja Kalikan luolan suuaukkoon näkyvissä vielä nykyinkin vaaran rinteessä todistamassa suuresta pamauksesta.

Vaaran Haltijan opastukset ja esitykset sopivat niin lapsille kuin aikuisille. Tilattavan esityksen pituus ja sisältö sovitaan kohderyhmän mukaan.

Tilaukset:
Tmi Ailan kulttuuripalvelut
puh. 0442748613,
aila.flöjt@gmail.com

MIESTEN SUPERPESISTÄ HIUKASSA
Koe kansallispelin hurmos Sotkamon Jymyn kotikentällä Sapsjärven kupeessa. Lisätiedot: www.superjymy.fi

RUNKOSARJA / TOUKOKUU 2025		
Ti 6.5.	vs. Haminan Palloilijat (Meilahti, Hki)	18.00
La 17.5.	vs. Pattijoen Urheilijat	16.00
Pe 23.5.	vs. Kempeleen Kiri	16.00
RUNKOSARJA / KESÄKUU 2025		
Pe 6.6.	vs. Alajärven Ankkurit	19.00
Ke 11.6.	vs. Manse PP	18.00
Ti 17.6.	vs. Kouvolaan Pallonlyöjät	18.00
Ke 25.6.	vs. Kiteen Pallo	16.00
Ma 30.6.	vs. Hyvinkään Tahko	18.00
RUNKOSARJA / HEINÄKUU 2025		
To 3.7.	vs. Joensuun Maila	18.00
Ti 8.7.	vs. Kouvolaan Pallonlyöjät	18.00
Ke 16.7.	vs. Hyvinkään Tahko	18.00
To 24.7.	vs. Alajärven Ankkurit	18.00
Su 27.7.	vs. Imatran Pallo-Veikot	16.00
Ti 29.7.	vs. Manse PP	18.00
RUNKOSARJA / ELOKUU 2025		
La 2.8.	vs. Haminan Palloilijat	16.00
Pe 15.8.	vs. Vimpelin Veto	17.30

Hanki liput ennakoon: www.ticketmaster.fi/sotkamonjymy **ticketmaster**

Kirjoja, askartelua, pelejä ja paljon muuta vuodesta 1897

SOTKAMON KIRJAKAUPPA KY
Keskuskatu 3, Sotkamo
Puh. 045 312 1016
Avoinna ma-pe 9-17, la 9-13

Kahvila Sallin Kulma - Cafe Sally's Corner

Meillä leivottua!
Koko kylän olohuone,
rennolla fiiliksellä!
Tule herkuille tai hae mukaan!
Meiltä myös juhliisi suunnittelu
ja cateringpalvelu!

Akkonientie 25, Sotkamo p. 0409671319
sallinkulma@gmail.com
Kahvila Sallin Kulma - Cafe Sally's Corner/
Facebook.com

TERVETULOA!

Sotkamon Divari
Kirjat, lehdet, sarjakuvat
puuhakirjat, levyt, dvd:t
Astiat, taulut, huonekalut
ym. ihanat löydöt

Tervetuloa tutustumaan valikoimiin!
Torikatu 1, puh. 050 599 3579

Sotkamon auktorisoidut matkailuoppaat 2025:
Tilaa opas - koet enemmän

Aaltonen Helena
puh. 044 978 4012, myös englanti

Flöjt Aila
puh. 044 274 8613

Korhonen Pasi
puh. 040 725 9422, myös englanti

Lehtoaro Helena
puh. 040 572 0312

Neuvonen Pirjo
puh. 040 585 9700

Salomäki Irene
puh. 050 413 9979,
myös englanti ja unkiari

www.sotkamonoppaat.fi

Kohti kulttuuripääkaupunkivuotta

Teksti: Päivi Rintamäki ja Leena Kontiokari, Oulun seudun oppaat ry

Kuva: Varpu Haapakoski

Oulu2026
Euroopan kulttuuri-
pääkaupunki

Tervetuloa opastetuille kierroksille Oulun seudulle: Ii, Kempele, Liminka, Lumijoki, Oulu, Tyrvävä, Muhos, Utajärvi ja Vaala! Yhdistyksemme liki 40 auktorisoitua opasta opastavat paitsi suomeksi, englanniksi ja saksaksi myös usealla muulla kielellä, kuten kreikaksi ja unkariksi.

Meitä oppaita välittää ta-
pahtumatuotantotalo Go
Arctic Events Oulun seudul-
la. Tarjolla on lukuisia tee-
moitettuja linja-auto- ja kä-
velykierroksia, jotka ovat
tilattavissa erikokoisil-
le ryhmille kaikkina vuo-
denaikoina! Toki opastam-
me myös pyöräillen tai vaik-
kapa vesillä asiakkaiden
toiveiden mukaisesti ja tar-
peen tullen uusia reittejä
räättälöiden.

Kesällä 2025 järjestäm-
me opastettuja kävely-
kierroksia suomen ja eng-
lannin kielellä kaksi-kolme
kertaa viikossa sekä kah-
desti suomenkielisen bussi-
kierroksen yhteistyössä Ou-
lun kaupungin kanssa. Suo-
menkielisillä kierroksilla on
useita eri teemoja. Opastuk-
set ovat maksullisia ja niille
voit ostaa pääsylipun Oulun
kaupungin verkkokaupas-
ta tai matkailuneuvonnasta
Kauppahallista.

Opastamme kesällä myös
kerran viikossa Oulun ja
kerran kuukaudessa Ou-
lujoen hautausmaalla yh-
teistyössä Oulun evankelis-
luterilaisten seurakuntien
kanssa. Hautausmaaopas-
tuksille on vapaa pääsy.
Myös lissä ja Kempeleessä
opastetaan hautausmaalla.
Opastuksilla herätämme
henkiin tarinoita historias-
ta ja luomme näin taustaa
nykyiselle elämänmuodol-
le ja kehitykselle alueel-
lamme, muistomerkkejä
ja luontoa unohtamatta.

Hautausmailla henkilöi-
den elämäntarinat kiehto-
vat vuodesta toiseen, kuten
myös elämän sivuraiteita
seuraileva *Rikollinen kä-
vely (Kt8)*. Tulevana kesä-
nä keskitymme myös her-
kempiin tunteisiin uudella
kierroksella *Suuri rakkaus-
kävely*. Luontoa ja puita esit-
telemme kierroksilla sekä
Oulun Hupisaarilla että

Alakestilän Arboretumissa
Limingassa. Kesäkierrok-
siimme kuuluu myös kuusi
englanninkielistä kierrosta
yleisluontoisena ja teemalla
Ghosts and crimes.

Uutuutena järjestämme ti-
lauksesta opastuksia San-
ginjoen luonnonsuojelualue-
ella sekä Hietasaarella.

Kesäopastusten aikatau-
lut ja teemat voit tarkis-

taa Oulun kaupungin mat-
kailuneuvonnasta Kauppa-
hallista (08 558 41330,
matkailuneuvoja@ouka.fi,
visitoulu.fi-chat), sekä Visit
Oulun, Go Arctic Eventsin ja
Oulun seudun oppaiden net-
tisivuilta, Facebookista ja
Instagramista.

Suomen Opasliiton vuo-
den teeman mukaan:
Opas – paraskumppani
matkallasi!

Kävelykierrokset Oulun keskustan tuntumassa Suomenkieliset:

ti ja pe 24.6.–29.8.2025 klo 18-20

Englanninkieliset:

ke 2.7.–27.8.2025 klo 18-20

Kävelykierrokset Oulun hautausmaalla

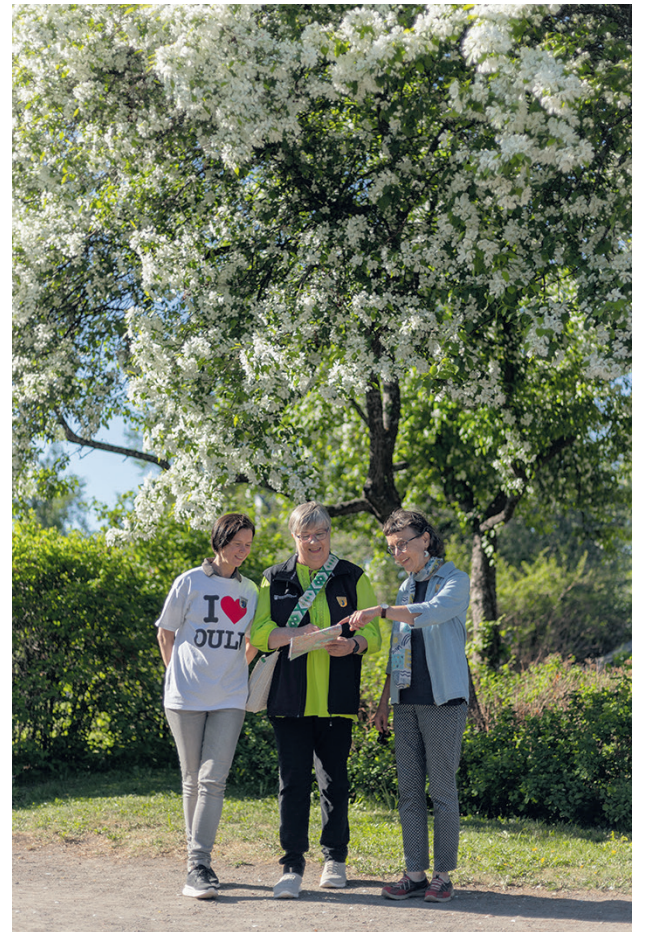
ma 16.6.–18.8.2025 klo 18-20

Bussikierrokset Oulun uusille alueille

pe 27.6. ja ti 8.7.2025 klo 18-20

Lisätiedot: www.oulu.seudunoppaat.fi,
www.goarctic.fi, www.visitoulu.fi.

Liput: Oulun kaupungin matkailuneuvonta,
Oulun Kauppahalli tai www.verkkomaksut.ouka.fi

Oppaita Oulun Hupisaarten maisemissa

Rauhoitu ja löydä itsesi Oulussa: Kaupunkipyhiinvaellukset omatoimisesti

Teksti: Oulun ev.lut. seurakunnat

Kuva: Oulun patosillat. Kuvaaja Anne Lygnegård.

**Oulun elävä kaupunkikulttuuri kätkee sisäänsä
myös rauhan tyyssijoja, jotka kutsuvat
pysähtymään ja hengähtämään.**

Matkailun ei tarvitse olla
pelkkä kiireellinen seikkai-
lu, vaan se voi myös sisäl-
tää hyvinvointia ja merki-
tyksellisiä kokemuksia – ja

juuri näitä omatoimiset kä-
velyt ja kaupunkipyhiinva-
ellukset tarjoavat. Nämä
reitit yhdistävät paikallisen
historian, luonnon kauneu-

den ja hiljentymisen taiteen.
Kuljeskele itsenäisesti, anna
kaupungin rauhallisem-
pien puolien hurmata ja löy-
dä uusia näkökulmia sekä
ympäröivään maailmaan
että omaan sisimpääsi.

Neljä erilaista rukouskävelyä – rau- haa askel kerrallaan

Neljä erilaista rukouskä-
velyä johdattavat kävelijän

pienelle matkalle tuomio-
kirkon ympäristöön sijoit-
tuvilla reiteillä. Rukoukset
ja kysymykset toimivat op-
paana hiljentymiseen, ja
Oulun tuomiokirkossa jae-
taan painettuja rukouskä-
velykortteja. *Siunatuin As-
kelein* -reitti kulkee Ainolan
puiston alueella, *Rukouskä-
vely Kaupungin Sydämes-
sä* vie tuomiokirkolta Kii-
kelin puiston rantaan, ja
*Rukouskävely Pikisaaren po-
lulla* kiertää vehreän Piki-
saaren ympäri. *Rukouskä-
vely Hiljaisuuden Retriittiin*
tarjoaa oivan mahdollisuu-
den omalle miniretriitille.

Elämän Virrassa – hiljainen kävely Oulujoen varrella

Reitti alkaa Tuiran kirkolta
ja seurailee Oulujoen lumo-
avaa rantamaisemaa Aino-
lan puistoon. Matkalla pato-
sillat, kalaportaajat ja puiden
lomasta pilkahteleva joki
tarjoavat puitteet omien aja-
tusten kuuntelulle. Pysähdy
pohtimaan elämän virtaa,
omaasi ja ympäröivää.

Hiljaisuuden Polku Kastellin kirkolla

Omatoiminen hiljaisuuden
polku Kastellin kirkon ym-

päristössä tarjoaa tilaisu-
den hengähtää ja tarkastel-
la näkökulmia elämän eri
osa-alueisiin. Reitti sisältää
pysähdyksiä muun muassa
kirkon edessä, suihkuläh-
teen äärellä, risteyksessä,
kirkon takana, Kajaanin-
tien varressa, kellotapulissa
ja pappilan leikkipuistossa.
Polku kutsuu hiljentymään

ja nauttimaan ympäröi-
västä hiljaisuudesta.

Hiljaisuus ei ole pelkkää
äänettömyyttä, vaan rau-
haa, joka löytyy sielustam-
me keskellä elämän melua.
Siis, hidasta askeleitasi,
hengitä syvään ja anna Ou-
lun paljastaa sinulle sen
rauhallinen sydän.

Lisätietoja reiteistä: oulunseurakunnat.fi/hiljaisuus.

Kokosimme yhteen nähtävää ja koettavaa
Oulun seurakuntien laajasta tarjonnasta.

Klikkaa koodia:

ja suuntaa kohti seikkailua!

oulunseurakunnat.fi/matkailu

OULUN
ev.-lut. seurakunnat

Asuntomessut Oulussa

Teksti: Marjut Väihkönen, Oulun seudun oppaat ry.
Kuva: Päivi Rintamäki

Oulun kolmannet asuntomessut järjestetään 18.7.-17.8.2025. Hartaanselänrannan asuntomessualue sijaitsee parin kilometrin päässä Oulun torilta, Oulujoen suistossa.

Uudiskohteet sijaitsevat Hietasaaren puolella. Matka keskustasta taittuu nopeasti niin kävelen, pyörällä kuin bussilla. Asuntomessualueesta rakennetaan korkeatasoinen, kestävä kehityksen mukainen kaupunkiympäristö, joka edistää yhteisöllisyyden syntymistä.

Messualueesta halutaan suosittu vierailupaikka, hyvän kaupunkiasumisen esimerkkikohde ja ilon aihe kaikille oululaisille. Oulun kaupungissa Asuntomessujen toteuttamisesta huolehtii kaupunki- ja ympäristöpalvelut.

Asuntomessualueelle rakennetaan

- 17 omakotitaloa
- 2 usean kytketyn pientalon kokonaisuutta
- 5 minitaloa
- korjausrakentamisen kohteita.

Alueen lehtomaiset metsät säilytetään. Tonttikaudut ovat viherkatuja, joita hyödynnetään myös hulevesien imeyttämiseen. Alueelle rakennetaan vihreä Holstinpuronpuisto ja monipuolista ympäristö- ja aluetaidetta. Asuntomessualueen kruunaa toiminnallinen rantabulevardi yhteisine oleskelupaikkoineen ja venelaitureineen.

Tulevaisuudessa nähtäen myös pienimuotoista kelluvaa rakentamista. Hartaanselänrantaan on laadittu Oulun ensimmäinen aluerakentamiskohteen taideohjelma. Se luo alueelle identiteettiä sekä lisää elinympäristön elämyksellisyyttä.

Taide on kiinteä osa aluekehitystä ja luo hyvinvointia sekä asukkaille että kuntalaisille. Euroopan kulttuuripääkaupunkivuoteen 2026 valmistautuminen näkyy

myös Asuntomessuilla.

Pienempi osa Asuntomessuista sijoittuu Hietasaaren vastarannalle Tuiraan, entisen kaupunginvarikon alueelle. Ensimmäisessä vaiheessa alueella nähdään vanhoihin rakennuksiin keskittyvää korjausrakentamista. Lisäksi alueelle on suunniteltu muun muassa kaareva kerrostalokortteli, jonka nelikerroksiset talot ovat pistemäisiä. Korttelipihoista ja talojen katoista on tulossa asukkaille yhteisiä tiloja.

Hartaanselänrannassa tavoitellaan modernia huvi-

laelamää ja yhteisöllisyyttä pohjoisessa kaupungissa, Oulujoen suiston syleylyssä sekä enemmän aikaa tärkeimmille asioille: perheelle, ystäville, kodille ja itsensä toteuttamiselle.

Asuntomessualueen suunnittelussa on huomioitu puurakentamisen perinne sekä luonnonvalo, näkymät ja ilmansuunnat. Hartaanselänrannan alueen kulttuuri on syvä yhteys yhteisöön, luontoon ja kestävään elämäntapaan.

Alueelle rakennetaan Hartaanselän rannat toisiinsa yhdistävä kevyenliikenteen

Uusi Hartaanselän ylittävä silta, Siivenkantama, jonka taustalla Oulun keskusta häämöttää.

teen silta. Suunnittelukilpailun voittaneesta Pontek Oy:n Siivenkantamasta tulee Hartaanselän uuden asuinalueen tunnusmerkki.

Siivenkantama on kaksijän-

teinen teräksinen kaarisilta, jonka erityisinä vahvuuksina pidettiin sen mahdollistamaa asukkaiden kohtamista sekä molempien päiden ympäristösuunnittelua ja valaistusratkaisuja.

Maukkaita makuja meren äärellä.

RAVINTOLA NALLIKARI
A 'la Carte ma-ti 15-22 • ke-pe 15-23 • la 16-23
Lounas ma-pe 11-15
Brunssi la 12-16

BISTORIA PATIO
Aamiainen ma-pe 7-10 • la-su 8-11
A 'la Carte ma-pe 14-22 • la 12-22 • su 12-20
Tervetuloa herkuttelemaan napolilaistyyllisiä pizzoja.

ravintolanallikari.fi • 044 5151 710 bistoria.fi • 044 7605 210

VANHAN LIMINGAN MUSEOALUE

Rantatie 14, 91900 Liminka

**Abraham Ojanperän muistokoti
Vilho Lampi -museo
Kotiseutumuseo**

Tapahtumat kesällä 2025:

5.7. Niittypäivä (Viikateniiton MM-kisat ja Lasten maaseutunäyttely)

2.8. Liiterirock

9.8. Suur-Limingan markkinat

www.liminka.fi/vanha-liminka

**Avoinna:
4.6. – 31.8.
ke-su 12-17**

**Katso kesän tapahtumat
visitkempele.fi!**

KEMPELE
VISITKEMPELE.FI

Oulun matkailuneuvonnasta voi vuokrata pyöriä myös kesällä 2025

Oulun kaupungin matkailuneuvonta on palvellut kauppahallissa syksystä 2023 alkaen, ja palvelu- ja tuotevalikoimaa on jatkuvasti kehitetty uuteen sijaan sopivammaksi. Kesällä 2024 kokeilussa oli pyörävuokraus kuudella Jopo-pyörällä. Onnistunut pilottijakso saa jatkoa tulevana kesänä, kun vuokrattavien pyörien määrä tuplataan.

Myös t-paita valikoima on kokenut uudistuksen, kun sopivasti joulusesongiksi myyntiin saatiin Tuukkonää- ja Ookkonää-paitoja. Kuluvan vuoden aikana valikoima päivittyy myös Alakonää-paidoilla. Matkailu-

neuvonnan Oulu Shopista saa paitojen lisäksi erilaisia Oulu-aiheisia tuotteita, kuten koruja, kortteja, kirjoja ja keramiikkaa. Lisäksi myynnissä on viime vuoden tavoin liput kesän opasteuille kävelykierroksille.

Koko Oulu valmistautuu Euroopan kulttuuripääkaupunkivuoteen ja Oulun kansainvälisten matkailijoiden määrää on kasvanut merkittävästi. Matkailuneuvonnassa vastataan uusiin tarpeisiin muun muas-

sa pilotoimalla sähköistä opaskirjaa, joka kääntää sisällön tekoälyä hyödyntämällä 28 kielelle. Myös kesätyöharjoittelijoiden määrää kasvatetaan kahdesta kolmeen ja matkailuneuvontaa saa Asuntomes-

sujen aikaan myös messualueelta.

Kauppahallissa matkailuneuvontaa, karttoja ja esitteitä on saatavilla kesällä maanantaista lauantaihin. Matkailuneuvojat ovat

tavoitettavissa kauppahallin toimipisteen lisäksi myös puhelimitse, sähköpostilla sekä chatissa.

+358 8 558 41330
matkailuneuvoja@ouka.fi
www.visitoulu.fi

Kempeleen kesä tarjoaa iloa ja elämää!

Teksti: Soile Pitkänen elinkeinokoordinaattori, Kempeleen kunta

Urheiluhenkiset suuntaavat Kempeleen Kirin superpesiksen jännittäviin otteluihin Sarkkirintaan, ja ostos- ja ruokailun ystäville Kauppakeskus Zeppe- lin tarjoaa mahtavat mah-

dollisuudet hemmotteluun. Kesään kuuluu myös rentoutuminen saunoissa ja ulkoterasseilla – Blacksau- na tarjoaa mainion paikan saunomiseen ja kahvitte- luun, ja siellä on myös pore-

ja kylmäaltaat nautittavaksi. Kempeleen muiden ihante- en terassien joukosta löytyy myös Vihiluodon Torppa ja Bouliksen terassi.

Jos kaipaat hetken rauhaa

Tänä kesänä Kempele kutsuu nauttimaan monenlaisesta tekemisestä, kun Tivoli ja Kempeleen kotiseutumuseo avautuvat, ja Pirilänpuistossa starttaa vauhdikas tanssikausi heti kesän alkuun. Pyöräilijöitä ja patikkoijia houkuttelee myös Köykkäretkireitistö. Vihiluodon uimaranta on täynnä aurinkoa ja hauskanpitoa, ja Mourunginjärvellä pääsee pulahtamaan sekä nauttimaan uudesta laavusta kauniissa ympäristössä. Uimahypyistä nauttivat suunnistavat puolestaan Ouluntullin kalliomonttulle.

maalaismaisemassa, muista Linnunradan tilan Sa- teen Tupa-kahvila, jossa al- pakkatilalla voi nauttia ke- säisistä kahvilahetkistä (tarkista kahvilapäivät fa- cebookista). Kulttuurin ys-

tävälle Kempele Seura ja Oulun Seudun Oppaat tarjoavat opastettuja kierroksia, joissa pääset kuulemaan mielenkiintoisia tarinoita ja tutustumaan vaikka Kempeleen vanhaan kirkkoon

– yksi maamme upeista tukipilarikirkkoista! Kempeleessä riittää siis tekemistä ja elämyksiä, joten tule viihtymään ja nauttimaan kesästä!

Praava, li

IHAN LIIAN ihana li

Kaikki luontokohteemme sijaitsevat vesistöjen äärellä ja soveltuvat koko perheelle!

Vieraile lissä - Visit li!

visitii.fi | #visitii
p. 050 310 3458 | asiointipiste@ii.fi

Oulun Nallikarin Aalto-huoneistot, meren äärellä.

Varaa majoitus:
nallikari.fi

Ravintola Toripolliisi

Aitoa ruokaa - Genuine Food

Oulun torin rannassa, Rantakatu 6, www.toripolliisi.fi,
kyselyt: info@toripolliisi.fi ja 08-333 013

Oulun kaupungin matkailuneuvonta

Oulun Kauppahalli, Kauppatori 1
touristinfo@ouka.fi | p. (08) 558 41330

Tule käymään tai jututa chatissa: visitoulu.fi

Teksti ja kuva:
Antti Pönkkö,
Oulun seudun oppaat ry

Kolmesataa vuotta sitten Oulun silloinen Hahtiperän satama oli käynyt liian matalaksi. Syksyllä 24.11.1724 luonto tuli apuun. Oulujoki suppoutui Merikosken yläpuolella, ja kun jääpato laukesi, vesimassat avasivat uuden väylän merelle: näin syntyi Toppilansalmi. Ruoppausten ja kunnostuksen jälkeen Ouluun saatiin uusi satama, joka toimi pääsatamana yli 250 vuotta.

Historian saatossa sata-ma-alue on kokenut suuria muutoksia. Vilkkainta meriliikenne oli 1700- ja 1800-luvuilla. Krimin sodan aikana 1854 englantilaiset sotajoukot polttivat alueella laivoja ja 16000 tervatynnyriä. Sodan jälkeen alkoi purjelaivojen rakentamisen vilkkain kausi ja Ouluun muodostuikin valtakunnan suurin kauppalaivasto. Tavaroitten vienti ja tuonti oli vilkasta, ja kauppa lisäsi Oulun 1765 saamat tapuli-kaupunkioikeudet.

Oulun kauppiat perustivat 1783 viennin edistämiseksi kauppaseuran. Erityisesti panostettiin puisten sotalaivojen kyllästämiseen tarvittavan tervan viennin lisäämiseen, Oulu olikin 1800-luvun puolivälissä Arkangelin ohella maailman suurin tervanviejä. Toppilan tervamöjljältä vietiin parhaimpana vuonna noin 85 000 tynnyriä tervaa pääasiassa Englantiin. Laivojen muututtua teräsrakenteisiksi höyrylaivoiksi ja Tervahovin palon jälkeen 1901 tervakaup-

SOK:n myllyn viljasiilot ovat saaneet uuden elämän hienoina asuintoina.

pa loppui lähes kokonaan.

Parhaimmillaan elämä oli Toppilassa erittäin vilkasta. Ulkomaalaiset laivat ja merimiehet toivat eloa alueelle. Merimiehiä varten perustetuista palveluista kuuluisin oli kauppias Siemssenin rakennuttama Bellevuen huvila. Siihen rakennettiin myös majoitustiloja ja ravintola, tanssi- ja biljardisali sekä keilarata. Samalla se palveli höyrylaivaliikenteen odotustilana.

Toppilansalmen rannoille kaupunki oli laatinut asemakaavan 79 huvilarakennukselle. Ensimmäiset huvi-

lat rakennettiin 1850-luvulla. Silloin rakennettiin muun muassa yhä entisöityinä toimivat Mallasjuomatehtaan ja Hannalan huvilat, jotka tarjoavat nykyään ruokaa ja majoitusta.

Muutoksen aika

2000-luvun alussa Toppilansalmen alueelle tehtiin kaupungin toimesta uusi kaavarunko, jota nyt toteutetaan. Kaavan painopiste on kerrostaloasutuksen lisääminen. Vanhat teollisuusrakennukset ovat saaneet uudet ilmeet. SOK:n ja Vaasan höyrymyllyn ra-

kennukset on peruskorjattu hienoiksi asunnoiksi ja viimeisenä on valmistumassa vanha rikkihappovarasto monitoimitilaksi.

Oulun kaupunki kehittää merellisyyden merkitystä kaupunkilaisten ja matkailijoiden nautinnoiksi. Toppilan alueella toimiikin jo kaksi alusta, hinaaja Alpo ja Oulu-laiva, jotka molemmat ovat perinnelaivarekisterissä ja peruskorjattu myös matkustajien kuljetuksiin Oulun merialueella. Tämän lisäksi salmen alkupäähän avautuu kesällä 2025 asuttomessualue: Toppilansalmi elää ja voi hyvin!

Mukavuutta jokaisella askeleella!

Huolella valittuja korkealaatuisia naisten ja miesten kenkiä aktiiviseen elämään

Kajaaninkatu 28,
90100 Oulu
050 4625962

KENKÄKAUPPA Vita

www.kenkakauppavita.fi - info@kenkakauppa.fi

Tervetuloa palvelevaan sähköliikkeeseen

Hammarin Sähkö Oy
Suomen vanhin sähköliike

VALAISIMET LAMPUT
SÄHKÖTARVIKKEET
SÄHKÖSENNUKSET
KODINKONEHUOLTO
VARAOSAT

Sähkötalo Limingantulli, Ilmarinkatu 7

www.hammarinsahko.fi

Villa Hannala
Hietasaaren Seelari
Koitelin Tunnelmatupa
Hotelli-Ravintola Liminganlahti

GO ARCTIC
ELÄMYSKAHVILAT

Tervetuloa meille juuri
sellaisena kuin olet ♥

elamyskahvilat.fi
OULU / LIMINKA

SAAGA TRAVEL

Palvelua kaiken
kokoisille ryhmille:

Tilausajot
Matkapaketit
Matkakauppa

myynti@saagatravel.fi
08 655 5100

saagatravel.fi

Kukkakauppa Mia Maria

Torikatu 14, 90100 Oulu
040-8208447
ma-pe 9-18, la 9-16

Mervin putiikki Merci

Ihastuttavia vaatteita
ihanteille naisille!
Oulussa ja verkkokaupassa!

Kaarnatie 15, 90530 Oulu
mervi@mervinputiikki.fi
www.mervinputiikki.fi

f Mervin putiikki Merci @mervin_putiikki

Tervetuloa Kalajoelle

Teksti: Raili Myllylä, Kalajoki 500 v toimikunnan pj

Kalajoella matkailu on kasvava elinkeino. Hiekkasärkkien alueelle on vuosikymmenten aikana rakennut mittavat ja monipuoliset palvelut.

Meri, hiekka ja aurinko ovat edelleen oleellisen tärkeitä vetovoimatekijöitä. Lähellä kohtana matkailuelinkeinollemme on puhtaan luonnon vaaliminen ja ympäristöstä huolehtiminen.

Kaupunki on kaavoittanut määrätietoisesti Hiekkasärkkien aluetta mahdollistaen vilkkaan yritystoiminnan ja vapaa-ajan asunotojen rakentamisen. Yöpymisluvut ovat ilahduttavasti

kasvaneet vuosittain.

Kalajoen kaupungilla on v 2025 juhluvuosi. Ensimmäiset merkinnät historiastam-

me löytyvät vuodelta 1525, jolloin Kalajoen emäseurakuntaan kuuluivat nykyiset Kalajokilaakson kuntien alueet.

Järjestämme yhdessä seurakunnan, yritysten ja yhdistysten kanssa lukuisia tapahtumia Tavoitteenamme on nostaa esiin arvokasta

historiaamme, katsoa luotavaisesti ja ennakkoluulottomasti tulevaisuuteen ja lisätä yhteisöllisyyttä paikakunnallamme.

Toivotamme matkailijat lämpimästi tervetulleeksi Kalajoelle lomailemaan ja erilaisiin juhluvuoden tapahtumiin.

Monipuolinen ja viihtyisä taukopaikka ryhmille

Pajavierailut ja myymälä ympäri vuoden
Kesällä kahvila, lohikeittolounas ja taidenäyttely
Kätevä sijainti Kalajoella kasitien varrella

KERAMIikka
Iso-Pahkala

Kokkolantie 261, 85100 Kalajoki
p. 040 562 5996 | info@iso-pahkala.fi | iso-pahkala.fi

AAMIAISMAJOITUS JUUSOLANMÄKI

- Yöpyminen ja aamiainen.
- Juhla- ja kokoustilat
- Ruokailu- ja cateringin palvelut

Kokkolantie 1358, 85180 Rahja | puh. 050-355 4007
juusolanmaki@kotinet.com | www.juusolanmaki.fi

TAPIION TUPA

Avoinna ympäri vuoden!

Tervetuloa!

Hiekkasärkät, 85100 Kalajoki
Puh. (08) 466 622
www.tapiontupa.com

Hiekkasärkät 08 466 642 myynti@rantakalla.fi

Rantakalla

Monipuoliset ja tasokkaat
MAJOITUKSET

Katso ajankohtaiset
tarjoukset rantakalla.fi

KESÄRETKIEN YKKÖNEN

Kaljaasi Ansiolla Maakallaan

Purjehdus Kaljaasi Ansiolla on erinomainen valinta joko yleisöpurjehduksena tai oman porukan kokolaivan varauksena. Maakallan purjehduksen kokonaiskesto on noin 4.5 tuntia ja se sisältää herkullisen lohikeittoaterian, kahvit/pullat ja virvokkeet.

Tiedustelut / varaukset / lisätietoa:
www.plassi.fi / p. 044 270 4358 /
jorma.untinen@omanetti.fi
Plassin Kyläyhdistys ry, Kalajoki

SANDY KELT, DYINI, SURFFARI JA LOISTORANTE

RAVINTOLAT VUODEN KOHOKOHTIIN

Authentic Irish Bar Sandy Kelt on avoinna ympäri vuoden.
Kokeile gastropubin Eatery ja Drinkery Menu antimia!
Livemusiikkia ja pubivisoja.

SANDY KELT
AUTHENTIC IRISH BAR - KALAJOKI

Kalakuja 7
010 583 0030
www.sandykelt.fi

Yökerho Dyyni on ainutlaatuinen kohtauspaikka myöhäisemmissä illanvietoissa ja juhlissa.

DYINI

Dyynitie 4
010 583 0031
www.hiekkadyyni.fi

Beach Bar Surffarissa olet rannalla! Rentoon hengailuun voit yhdistää ruokailun: valikoimassa mm. pizzoja, burgereita ja texmex-annoksia.

SURFFARI
BEACH BAR

Tuomipakkaintie 20
010 583 0035
www.surffari.fi

Italian Cuisine Loistorante tarjoaa aitoja napolilaisia kiviunipizzoja ja muita Välimeren herkkuja. Loistorante palvelee läpi vuoden.

Loistorante

Matkailutie 312
040 1976347
www.loisto.fi

AI LIFESTYLE SHOP
TO BY PISA DESIGN
 Tuotteita joilla on tarina. www.aitodesignshop.fi

BeachRosé
 Cafe & Bar
 cafe@beachrose.fi
 +358 440-6696648
 Tuomipakkaintie 5, 85100 Kalajoki

SANIFANI
 KYLPYLÄ

Tule viettämään riemukkaita hetkiä kylpylään!

Rentoudu lempeissä löylyissä, kuntoile ohjatuilla vesiliikuntatunneilla, nauti lämpimistä poreista tai treenaa uintia kuntouintialtaassa.
 SaniFanissa paistaa aurinko aina!

sanifani.fi

Vinkki:
 Päiväohjelmaa koululaisille ja upeat etätömahdollisuudet vanhemmille!
 Uimakoulut kesä-elokuussa.

Lisätietoa: sanifani.fi/uimakoulut

Majoitu mukavasti ja varaa tekemistä koko perheelle. Lomasi alkaa meiltä!

KALAJOKI KESKUSVARAAMO

0600 555 444
kalajokikeskusvaraamo.fi
keskusvaraamo@kalajoki.fi

Jokelan pappilan pihapiirissä sijaitsee upea Malmbergin tupa. Tule nauttimaan kesän idyllisimmät kahvit kera maittavien leivonnaisten!
 Meiltä voi myös tilata kahvituksen ryhmille.
 Kahvilan tuotoilla tuetaan lähetystyötä.

Kalajoen kirkon hautausmaalla oppaat järjestävät hautausmaakerroksia.
 Tervetuloa kuulemaan mielenkiintoisia henkilöhistorioita!

Kahvilan aukioloajat ja tarkemmat tiedot hautausmaakerroksista löydät Kalajoen seurakunnan kotisivuilta,
www.kalajoenseurakunta.fi.

Kotimuseo Havula

Sahanjohtaja Oskari Santaholma rakennutti Kalajoen Plassille vuonna 1912 Havulan kodiksi perheelleen. Nykyisin kotimuseona toimivajugendhuvila henkii 1910-1930 -luvun varakkaan porvariskodin elämää. Havulassa vierailija voi tutustua myös paikkakuntamme mielenkiintoiseen saha- ja teollisuushistoriaan.

Opastus ja varaukset
 Kalajoki Akatemia
 puh. 044 4691874

Kalajoen Matkailuoppaat
 puh. 0400 208423

Ilmari Kianto - kiehtova matkakohde Suomussalmella

Teksti: Vesa Rannikko

Ilmari Kiannon elämä itsessään oli jo suuri romaani. Me muistamme hänet erityisesti kirjoista Punainen viiva ja Ryysyrannan Jooseppi, muistamme myös talvisodan surullisen ja kuuluisan sikarilaatikkoepisodin. Kiannon yksityiselämän värikkäät käänteet, siviiliavioliitot, kansalaissodan ajan vahvat isänmaalliset kirjoitukset, tolstoilaisuus sekä kirkon arvostelu tekivät hänestä kiehtovan persoonan, joka kiinnostaa matkailijoita yhä enenevässä määrin.

Turjanlinnan museona toimiva Ikin tupa ja opastetut ryhmäristeilyt Turjanlinnan alueelle ovat yksi suosituimpia matkailutuotteita Suomussalmella.

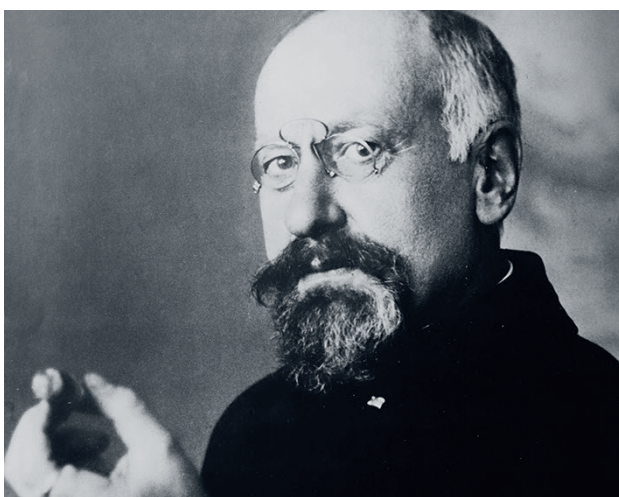
Kianta-laiva kuljettaa matkailijoita Turjanlinnan alueelle kesäisin heinä- ja elokuussa. Oppaan johdolla tutustutaan alueen historiaan, rakennuksiin ja kirjailijan elämän eri vaiheisiin.

Kiannon syntymän 150-juhlavuoden kunniaksi kunnostettiin kuuluisa Turjanlinnan polku, jota pitkin Kianto kulki Turjanlinnasta maailman kylille. Polun varrella on paljon mielenkiintoista nähtävää, Kiannon maa-alaamia kylttejä ja sotahistoriaa talvisodan ajalta. Polun pituus on n. 1,5 km.

Juhlavuonna kunnostettiin myös Kullanperän kation eli hetteen pieni polku, josta Kianto haki juomavetensä sekä sen kuuluisan totivetensä Turjanlinnaan.

Turjanlinnan oli aikanaan yksi niistä suurista suomalaisista taiteilijakodeista Sibeliuksen Ainolan ja monien muiden taiteilijakotien ohessa ja siellä vieraili tunnettuja henkilöitä ja usein myös lehtimiehiä. Lähellä Turjanlinnan polkua on myös Vanhan postineidin huvilan rauniot Kiantajärven Terävänniemessä.

Oppaiden ja Ilmari Kianto-seuran toimesta voidaan laajemmin Kiannosta kiinnostuneille ryhmille räätälöidä tarvittaessa siis monipuolisempi Kiantoretvikokonaisuus tulevi-

na kesinä. Myös Kianto-temaisia ruokailu- ja illanviettoja musiikin kera on tarjolla ryhmille. Hautasaariristeilyt Kiantajärven Vanhaan kirkkosaareen, Kiannon ja Isa Aspin aikaisten haudoille ovat myös kokemuksen arvoisia.

Ryhmille risteilyt on aina varattava erikseen matkailutoimistosta. Suomussalmen vahva paikallishistoria ja Ilmari Kianto ovat ehdottomasti Suomussalmen suuria matkailuvaltteja.

OIVA TAUKOPAikka

JALONNIEMI

Suomussalmen keskustassa, valtatie 5:n varrella.

LOUNASRAVINTOLA KONDITORIA-KAHVILA HERKKUSUU JA KARKKITEHTAAN MYYMÄLÄ

Puh. 08 711 153, www.amanleipa.fi

PIZZERIA RONI

Puh. 08 665 510

JALONHELMI KAHVILA-RAVINTOLA

Puh. 041 3140 120, www.jalonhelmi.fi

SUOMUSSALMEN MATKAILUTOIMISTO

Puh. 044 777 3250, www.visitsuomussalmi.fi

SUOMUSSALMEN ESIHISTORIAN NÄYTTELY

VAIETUT ARKTISET SODAT -DIGINÄYTTELY

.....

JALONKAARRE 1-5, 89600 SUOMUSSALMI

SUOMUSSALMEN KOTISEUTUMUSEO

Suomussalmen kotiseutumuseo sijaitsee kauniin Kiantajärven rannalla Kirkkoniemessä. Vuonna 1967 perustettu museo toimii kotiseutuhengen vaalijana ja perinnetiedon siirtäjänä. Museon runsas esineistö ja iso pihapiiri kuvastavat menneen ajan elämää 1800–1900-luvun Kainuusta.

Pääsymaksu:

Aikuiset 3 €, lapset (4-12 vuotta) 2 €

Palvelemme kesällä 2025

1.7.–31.7. ti-su klo 12-17

www.suomussalmenmuseo.fi

kesäkaudella p. 044 777 3184 muina aikoina p. 044 511 9871

TAPAHTUMAKALENTERI

24.5.2025	RAATTEEN MARSSI suomussalmi.fi - raatteen marssi
5.6.2025	HILJAISEN KANSAN KESÄ- VAATTEIDEN VAIHTO niittykahvila.fi
28.6.2025	KAINUU TRAIL – POLKU- JUOKSUTAPAHTUMA kainuutrail.fi
2.-23.7.2025	kesäviikkoisin klo 18 ÄMMÄN KESÄILLAT suomussalmi.fi
11.7.-10.8.2025	KESÄTEATTERIESITYS teatteriretikka.fi
10.-13.7.2025	SUOMUSSALMI ROCK Facebook: Suomussalmi Rock
16.8.2025	RAATTEEN MARATON endurancekainuu.fi/ raatteen-maraton/

Pidätämme oikeudet muutoksiin!

Suomussalmen Matkailuoppaat ry
044 777 3250

Oppaiden välitys
Suomussalmen
Matkailutoimisto

Heikkinen Vesa
040 821 2866, su
Helttunen Anna-Liisa
040 042 2061, su
Keränen Maarit
040 778 1897, su
Lehto Olga
040 564 8304, su, ve
Niskanen Tommi
040 555 3639, su
Pesonen Esko
044 541 0260, su
Rissanen Alpo
040 139 6607, su, ru, en
Seppänen Olavi
040 842 9213, su
Seppänen Veikko
040 531 2078, su
Tolvanen Satu
050 405 2536, su, en
With Lassi
040 533 2666, su, ru

Soivan Metsän ja Suomussalmen ryhmäopastukset
Anna-Liisa Helttunen
p. 0400 422061
anna.helttunen@gmail.com

Auktorisoitu opas

Tuhansien tarinoiden RAATTEENTIE

Elämyksellinen matkakohde Suomussalmella

TALVISOTAMUSEO Raatteen Portti

Kesän teemanäyttelyt Kuolemanrata 1942-44 ja UKRAINAHUONE

Avoinna 2025:
24.5.-28.9.
klo 10-17

MUSEO ■ KANTTIINI PÄÄMAJA ■ JATKOSOTANÄYTTELY

info@raatteenportti.fi p. 0400 892192

www.raatteenportti.fi

Talvi- ja jatkosodan Suomussalmen taistelutantereilla

Teksti: Alpo Rissanen

Tänä vuonna, 13.3., tulee kuluneeksi 85 vuotta talvisodan päättymisestä ja 27.4. kansallisena veteraanipäivänä 80 vuotta jatkosodan jatkeen eli Lapin sodan päättymisestä. Viime vuoden syyskuussa tuli kuluneeksi 80 vuotta jatkosodan päättymisestä. Suomussalmella voi tutustua sekä talvi- että jatkosodan tapahtumiin opastetuilla kiertoajeluilla ja risteilyllä Kiantajärven eteläosan vesillä. Raatteen tien mottitaisteluista ja Suomussalmen kirkonkylän alueen taisteluista tuli kuuluisimmat niin kotimaassa kuin ulkomaillakin unohtamatta kuitenkaan pohjoisosan merkityksellisiä taisteluja.

Kirkonkylän ja Raatteen tien taisteluihin voi tutustua viiden tunnin kiertoajelulla. Reittinä on keskustasta kirkonkylä-Kuomanjoki-Haukilan, Karilan ja Tyynelän mottialueet-Raatteen tie-vyöhykepuomi-Vartiomuseo-Purasjoen asema-Likoharju-venäläinen muistomerkki-Raatteen Portin talvisotamuseo ja Talvisodan monumentti-keskusta.

Raatteen Portissa tutustutaan museoon ja siellä voi myös nauttia kanttiini Päämajan kahvilapalveluista ja ostaa matkamuistoja. Lisäksi ryhmille lounasmahdollisuus tilauksesta. Matkaa kierrokselle tulee n. 100 km. - Raatteen tie oli myös jatkosodan aikana sotatienä, niin joukkojen kulku- kuin huoltoreittinä Uhtuan rintamalle.

Toinen kierros vie pohjoisen Suomussalmen taiste-

lualueille, ja sen kesto on 6-7 tuntia. Ajomatkaa kertyy n. 170 km. Reitti kulkee keskustasta Paukuttajavaaran muistomerkkin kautta Lehtovaaraan Karttimon entiselle rajanylityspaikalle, josta toinen osa puna-armeijan hyökkäyksestä vyöryi yli rajan sodan alkaessa. Vierailu Arolan maatilalla, jossa kuullaan "Lempin tarina" tilan emännän pakomatka Juntusrantaan viemään tietoa sodan alkamisesta.

Arolassa voi myös tilauksesta kahvitella tai ruokaila. Arolasta matka jatkuu Juntusrannan kylälle, jossa käydään läpi niin talvi- kuin jatkosodankin vaiheet saksalaisten suorittamasta tuhotyöstä ja neuvostomiehityksestä syksyllä 1944. Juntusranta oli merkittävä suomalais-saksalainen huoltopiste ja Kiannon laivueen satama Uhtuan suun-

nalle. Juntusrannasta alkaen seurataan soveltuvien osin talvisodan neuvostojoukkojen hyökkäysuraa Suomussalmi-Kuusamo-tien varrelle Alassalmen ja Hyövyntvaaran taistelupaikoille, jonka jälkeen suunnataan Kylänmäen ja Hulkonniemen kautta kirkonkylään ja takaisin keskustaan.

Tilauksesta toteutettavalla talvi- ja jatkosotaristeilyllä tutustutaan Kiantajärveltä käsin talvi- ja jatkosodan taistelupaikkoihin ja tapahtumiin Niskanselän-Haukiperrän-Suomussalmen kirkonkylän lähivesillä ja rannoilla. Niskanselkä oli puna-armeijalle talvisodassa ylipääsemätön este. Jatkosodan aikana Kiantajärvi oli merkittävä huoltoreitti kenraali Hjalmar Siilasvuon komentamalle III Armeijakunnalle. Liikennettä operoi Kiannon laivue

Ruukinrannasta ja Haukiperrästä Juntusrantaan.

Jatkosodan aikana ei Suomussalmen alueella käyty varsinaisia taisteluja, mutta sodan tuhoilta ei kuitenkaan säästytt. Synkinä aikaa oli kesä-heinäkuun vaihteessa 1943, jolloin neuvostopartisaanit iskivät viisi kertaa Ylivuokin alueella siviilikyliin surmaten n. 40 ihmistä, joista valtaosa oli vanhuksia, lapsia ja naisia; useita haavoitui vaikeasti. Samana kesänä saai surmansa partisaanien takaa-ajossa ollut poromie Hossassa ja kesällä 1944 partisaanit hyökkäsivät Pirttivaaraan surmaten kolme henkilöä ja yksi haavoitui vaikeasti. Vaatimattomat muistomerkit kertovat iskupaikoilauhreista. Ylivuokin kohteisiin tutustumisen yhteyteen voi liittää patikoinnin Vienan reitillä, joka kulkee muistomerkkien läheisyydessä.

Lisätiedot ja opasvaraukset: Suomussalmen matkailutoimisto, puh. 0447773250, sähköposti visit@suomussalmi.fi. Lisätietoja myös oppailta.

Suomussalmi – Luonnon, kulttuurin ja historian paratiisi

Teksti: Joonas Borén. Kirjoittaja on matkailuasiantuntija, joka työskentelee Suomussalmella matkailun kehittämisen parissa.

Rainuun pohjoisimmassa osassa sijaitseva Suomussalmi on monipuolinen matkailukohde, joka yhdistää upean luonnon, kiehtovan historian ja paikallisen kulttuurin. Suomussalmi tarjoaa vierailijoille ainutlaatuisia elämyksiä jokaisena vuodenaikana.

Hossan kansallispuisto

Hossa Kansallispuisto on Suomussalmen ylpeys ja retkeilijän paratiisi. Kansallispuisto tunnetaan kristallinkirkaista järivistään, mäntyvaltaisista metsistään ja helppokulkuisista reiteistään. Hossa sopii niin perheille kuin kokeneille seikkailijoille. Kesällä suosittuja aktiviteetteja retkeilyn lisäksi ovat melonta, kalastus ja maastopyöräily, kun taas talvella lumikenkäily ja hiihto tarjoavat upeita elämyksiä lumen keskellä. Historiasta

kiinnostuneille Väriläallion esihistorialliset kalliomaalaukset tarjoavat ikkunan tuhansien vuosien takaiseen elämään.

Hiljainen kansa

Hiljainen kansa on yksi Suomussalmen tunnetuimmista nähtävyyksistä. Taiteilija Reijo Kelan luoma installaatio koostuu sadoista turvepöysistä hahmoista, jotka herättävät ohikulkijoiden ajatuksia elämän kiertokulusta ja yhteisöllisyydestä. Kesäisin Niittykahvila tarjoaa paikallisia herkkuja, kuten lettuja ja karjalan-

piirakoita, idyllisessä maalaismaisemassa.

Elämyksiä luonnossa ympäri vuoden

Suomussalmi on tunnettu rauhallisista erämaa-alueistaan, joissa matkailijat voivat uppoutua luonnon hiljaisuuteen ja kauneuteen. Alueen lukuisat järvet ja joet tarjoavat erinomaiset mahdollisuudet kalastukseen, ja talvisin aktiviteettivalikoimaa täydentävät moottorikelkkailu ja pilkkiminen. Suomussalmella voit myös yhdistää luontoelämyksiin paikallisia ruokia ja kulttuuritapahtumia.

Suomussalmi tarjoaa matkailijoille mahdollisuuden hidastaa ja nauttia hetkestä. Tämä on paikka, jossa luonto ja historia kulkevat käsi

Sotasaalista Raatteen tiellä SA-kuva.

Kenraali Siilasvuo lähimpien upseereidensa kanssa Raatteen tiellä 1.7.1941. SA-kuva.

Syviä tunteja, koskettavaa kerrontaa

Suomussalmen ja Raatteen taisteluista + Hossan opastukset

Suomussalmen yleisopastus
Myös kuljetus tarvittaessa.

Auktorisoitu opas
VESA KASPERI
P. 040 821 2866
vesakasper@gmail.com

Viihtyisä vesikeidas keskellä kylää

Edullisin hinnoin kylpylän lämpöön!

Kiannon Kuohut Virkistyskylpylä
p. 044 777 3185
kylpyla@suomussalmi.fi
www.suomussalmi.fi

EDULLISTA MAJOITUSTA SUOMUSSALMELLA!

Huoneet 70 €/1hh, 100€/2hh, 120€/3hh, 160€/perhehuone
puh. 0400 282 865

Sauna- ja kokoustilat!

www.tilausmatkat.info/amman_hotelli

ÄMMÄN HOTELLI

Kurimontie 2

MAJATALO OILOLA

Oiolantie 2

Kahvila Ravintola Seurahuone

Kesällä 2024 meillä on Ilmari Kianto-näyttely! Tervetuloa!

Ryhmille kahvitukset tilauksesta

Kauppakatu 7
89600 Suomussalmi

www.suomussalmenseurahuone.fi
p. 050-5369476

Meri-Lapin nähtävyydet ja pohjoisen luonto hurmaavat risteilijöiden vierailijoita

Teksti: Marjut Koskinen-Kämäräinen ja Heidi Rannisto-Jolma

Kemin satamaan Ajokseen saapuu vuosittain useita valtameriristeilijöitä, ja näinä päivinä Meri-Lapin Matkailuoppaat tarjoavat vierailijoille mahdollisuuksia tutustua alueeseen ja nähtävyyksiin. Risteilyalusten saapumispäivänä satama vilisee oppaita, busseja, laivan henkilökuntaa ja vierailijoita. Toki työ on alkanut jo monta viikkoa aikaisemmin. Jotta syntyy hyvä opastus ja toimiva vierailupäivä, tarvitaan monipuolista tiimityötä ja suunnittelua.

Kyösti Karjalainen, Meri-Lapin matkailuoppaiden puheenjohtaja: Risteilyalusten virailuja järjestävät agentit ottavat yhteyttä yleensä vuosi tai puoli vuotta etukäteen ja tehtävänäni on löytää riittävän kielitaitoisia oppaita kieroille.

Syksyllä 2024 vierailut risteilyalus AIDAdivan asiakkaalle toivottiin ensisijaisesti saksankielisiä oppaita.

Agentin kanssa keskusteltiin ja hiottiin opastusten sisältöjä. Sovittiin laskutussistajamuistajärjestelyistä. Opastukseni olivat hybridiopastuksia. Vierailimme jäänmurtaja Sampolla. Matkamme jatkui kiertäen Kemiin, jossa jalkauduimme kaupungin kävelykierrokselle. Näissä opastuksissa englanniksi ja escort käänsi saksan kielelle.

Aluksen vierailun jälkeen laskutin opastuspalkkiot ja olin tilaajaan yhteydessä mahdollisten palautteiden johdosta. Lopuksi hoitin palkkioiden maksut oppaille.

Marjut Koskinen-Kämäräinen: Olen toiminut Meri-Lapin alueella yli kymmenen vuotta ja opastan ulkomaalaisia asiakkaita ruotsiksi, saksaksi ja englanniksi. Aloitan opastukseen valmistautumisen hyvissä ajoin miettimällä opastuksen teemaa. Opastuksen teema on Tornion ja Haaparannan väli-

Päivä rusottaa kauniisti laivojen kohdatessa. AIDAdiva ja Perämeren Jähti. Kuva: Marjut Koskinen-Kämäräinen.

nen raja ja sen merkitys Tornionlaaksolle eri aikakausina. Lopuksi vierailimme Rajalla-kauppakeskuksessa ja asiakkaat pääsivät istumaan ihanaan sydämeen, jonka keskellä sijaitsee valtioiden raja.

Opastuksen sekaan heitin vielä Meri-Lapin luontoon ja elämäntapaan sopivia aiheita: ulkoilua, marjanpickingiä, kalastusta, talvea ja lunta, ruokakulttuuria jne. Lopuksi tarkistan, että hil-lakin on sanavarastossani saksaksi.

Saksalaiset olivat todella kiinnostuneita Suomes-ta, ja siitä miten me täällä asumme ja elämme. Asiakkaat taisivat rakastua Meri-Lappiin, kehuja saivat kaunis luonto, raikas ilma ja se, että meillä on täällä tilaa

olla. Tunsin itseni ylpeäksi, kun sain näyttää heille Meri-Lappia ja kertoa, miten ihmiset elävät maailman rauhallisimmalla rajalla.

Heidi Rannisto-Jolma: Olen opastanut Meri-Lapin alueella pitkään. Minulle on tärkeää käydä reitti läpi etukäteen huolellisesti. Opastusten väli on usein pitkä ja muutokset liikennejärjestelyissä ovat mahdollisia. Koska teimme uudenlaista kieroista, kiertelin ja pohdin reittivalintoja ja mitä missäkin näkyy, ja samalla sain mahdollisuuden keskustella asioista kollegoiden kanssa.

Valmistaudun usein opastukseen lukemalla saksaksi kaunokirjallisuutta. Tämä on kielen verryttelyosa. Ker-taan kohteet reitin varrelta. Pidän tärkeänä asiakkaiden kohtaamista ja heidän kanssaan keskustelemistä, tarttumista niihin asioihin, joista halutaan kuulla. Kuuntelen tilannetta ja koetan toimia määrätietoisesti ja ystävällisesti, vaikka tulisi yllätyksiäkin. Kaikkea ei voi hallita, mutta itseämme voimme. Se antaa itseluottamusta asiakkaiden ja kuljet-tajan kanssa.

Uusi kierros näytti minulle Victorian torin charmin. Kiitos siitä sekä asiakkaille että kollegoille.

Arja Remes: Kesän risteilyopastuksista jäi mieleen riipeä toiminta, kiireessäkin ystävällinen laivahenkilökunta. Ryhmät

olivat hyvillä mielin ja kiinnostuneina mukana. Py-sähdykset ja kuvaustauot sujuivat mallikkaasti, asiakkaat eivät myöhästelleet. Tornion Hedvig Eleonooran kirkko, sen puurakenne, paanukatto ja sankarihaudat herättivät paljon kysymyksiä. Rajalla-ostoskeskuksessa Victorian-tori sai hyvät pisteet. Osa asiakkaista halusi myös ostaa suomalaisia marjahilloja. Hillahillo- ja puolukkahillot vähenivät hyllyistä viikokseen.

Kertomus kaksoiskaupungin elämäntavasta, perheistä kahdessa valtiossa, Tornionlaakson samannimisistä kylästä. Eräs asiakas ihmetteli, "Mistä voi tietää, missä maassa kulloinkin on ja paljonko kello on?" Paikallise-na ei ole välähtänyt mieleen moinen. Onhan se Torneälvi tai Tornionjoki, Väylä, aina paikallaan.

Hannu Pirkola: Vaikka elämäkokemusta on kymmeniä vuosia, niin silti tehtävä jännitti etukäteen. Jännitystä lievitti paikkakunnan tuntemus sekä pyrkimys hyvään valmistautumiseen. Reittiä kävin läpi sekä kartalla että kiertämällä autolla. Asioiden, mahdollisten ongelmakohtien läpikäynti koke-neempien oppaiden kanssa oli hyödyllistä, lämmin kiitos siitä kaikille.

Yritänkin minimoida riskejä ja miettiä korjausliikkeitä, jos jotain sattuu ja

Alatornion kirkkoa Haaparannalta nähtynä. Kuva: Heidi Rannisto-Jolma

yleensä sattuu.

Kuljettajani kertoi, ettei ollut aiemmin kiertänyt Torniossa ja Haaparannalla, joten jouduin kiinnittämään huomiotani myös kuljettajani ohjaamiseen tavallista enemmän.

Päivä oli pitkä, sillä meillä oppailla oli useita kierroksia peräkkäin. Olin tehnyt eväitä mukaan, jotta olisin tauolla voinut laittaa jotain suuhuni. Se jäi kuitenkin kauniiksi ajatuksiksi. Toki jännitys vei näläntunteenkin jase päivän meni sitten minulla muutamalla vesihörpyllä. Toisella kierroksella jännitin huomattavasti vähemmän ja vanha sanonta siitä, että harjoitus tekee mestarin pitää edelleen paikkansa.

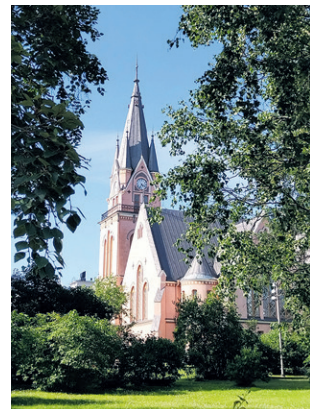
Hilkka Kangastie: Opastin Kemin kirkossa risteilyalusten vierailupäivinä saksan ja englannin kielillä. Kun saavuimme paikalle ennen kirkon ovien avaamista, oli kirkkopihalla jo ihmisiä odottamassa.

Kerroin heille Kemin ja kirkon historiasta, esineistöistä: kattokruunuista, uruista, alttariseinän suurista ikkunoista lasimalauksineen

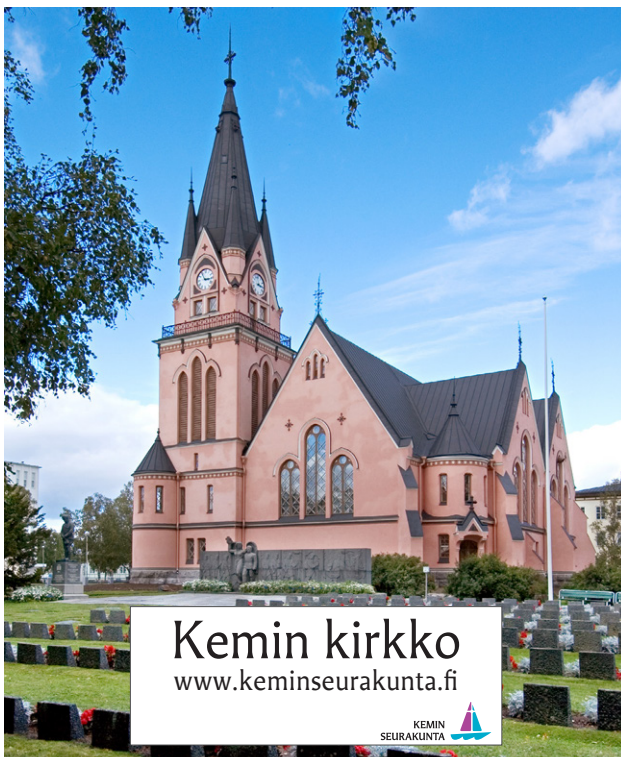
ja symboleineen, kirkonkel-loista ja kirkkopihan muistomerkeistä.

Molempina päivinä asiakkaita vieraili tasaiseen tahtiin. Asiakkaat olivat kiinnostuneita Kimestä ja sen ihmisistä ja kyselivät paljon eri asioista. Asiakkaissa oli myös sellaisia, jotka halusivat hiljentyä, silloin en "häirinnyt" heitä opastuksella-ni.

En ehtinyt laskea kävijöitä kovimman sesongin aikana ollenkaan. Arvioni on, että heitä oli molempina päivinä reipas tuhat! Kieli oli solmussa ja ajattelin saksaksi tai englanniksi vielä monta päivää jälkepäin.

Kemin kirkko. Kuva: Marjut Koskinen-Kämäräinen

Kemin kirkko
www.keminseurakunta.fi

**SUOSITUT RENNOT
RUOKAPAIKAT**
Kemissä ja Keminmaalla

Maittavat
ruoka-
annokset
myös kotiin-
kuljetuksena

www.ravintolamori.fi

Ravintola Mori

KEMI

Valtakatu 12
94100 Kemi

KEMINMAA

Rovaniementie 36
94400 Keminmaa

LAPPIA

**Matkailualan
koulutukset**

lappia.fi/koulutushaku

Meri-Lapin matkailuoppaat - ne tulevat!

Teksti, Merja Björkbacka
Meri-Lapin matkailuopas opiskelija

Opiskele Meri-Lapin matkailuoppaaksi! Kivalo-opiston ilmoitus nauttaa huomioni. Minäkö? En ikinä. Syyskuuisena perjantai-iltapäivänä huomaan kuitenkin istuvani yhdeksän muun kanssa Kemlin kulttuurikeskuksen luokahuoneessa. Kaikilla meillä on omat syyt; joku teki aiemmin vastaavia töitä, ja toisella heräsi kiinnostus kotiseutuun. Mikä tärkeintä, matka oman kotiseudun viralliseksi oppaaksi on nyt alkamassa.

Kurssilla pääsemme heti syvään päätyyn – käytäntöön. Matkailuopastamisen ammattilaiset hyppäävät kanssamme linja-autoon Meri-Lapin alueen kierrokselle.

Kunnioitus on suuri, kun jokainen opas tarjoilee vuorollaan loppumatonta faktaa ja tarinavarastoaan.

Vanhat rakennukset ja historialliset henkilöt heräävät eloon ja sisäsataman kaupapaikan hyöriä melkein kuuluu. Päälle höystöä nykypäivän menosta ja kurkistus tulevaan. Tarinan kerrontaa, elävöittämistä ja oman persoonan käyttämistä. Tärkeitä opastuksen elementtejä, kuten myöhemmin opimme.

Vierailemme syksyn aikana Meri-Lapin alueen kunnissa. Kemissä ja Simossa kuulemme elinkeinosta, matkailusta ja historiasta sekä saamme kattavan paketin alueen luonnosta.

Tornion ja Haaparannan esittelyissä poikkeuksellinen rajayhteistyö korostuu. Haaparannan rautatieasemalla mielikuvitus heittää matkustajat istumaan alkuperäisille puisille odotustuoleille tai nojaamaan vihreäsiniseen kaakelise-

nään. Torniossa tutustumme myös museoihin. Aineen taidemuseon opas johdattaa meidät näyttelysalien läpi, ja historiallisessa museossa kahlaamme lähes kaiken jääkaudesta nykyaikaan. Infoähky meinaa jo painaa, mutta kiinnostus – ja ylpeys – kotiseutuun vain kasvaa!

Keminmaassa keskitymme kirkkoihin. Vanha kirkko saa Halloweenin sopivan aavemaisen hunnun pihavalojen loisteessa. Kivikirkko huokuu historian lisäksi kylmää. Uudessa kirkossa tutkimme muun muassa alttaritaulun kehykseen piilotettuja nimikirjaimia.

Tervolassa suunnistamme pilkkosen pimeässä Kätkävaaran matkailukohdeeseen. Uskoni perillepääsystä melkein loppuu, kunnes vihdoinkin näen edessäni tunnelmalliset valot. Tervolan historiassa vilahdavat keskeiset henkilöt ja ämpäripäisyys.

Koulutus kirvoittaa meitä miettimään omaa tulevaa opasuraamme ja jopa uusia käyntikohteita: "Haluaisin olla huumorintajuinen tietopakkaus" ja "Tarinoisin mielelläni Takajärven Kivilonkan laavulla".

Haaparannan rautatieasema. Kuva: Merja Björkbacka

Oppaat opiskelee. Kuva: Kyösti Karjalainen

Opimme, että tarinat ovat tärkeitä. Tarinat, jotka siirtävät Meri-Lapin hienoutta alueella vieraileville mat-

kailijoille. Tarinat, jotka rikastuvat ja jäävät elämään meidän jälkeemme – niitä meidän tulee kertoa.

K. Hekkasen Bussit

Bussikuljetuksia jo vuosikymmenien kokemuksella, turvallisesti ja luotettavasti.

Tilausajoa minne vain haluatte matkustaa 10-53-paikkaisilla turistibusseillamme.

Kylpylämatkoja Pärnuun, Hotelli- ja ostosmatkoja, Konsertti- ja teatterimatkat.

Avustamme Teitä matkanne suunnittelussa ja toteutuksessa.

K. Hekkanen Oy

040 506 13 17, 0400 691 728, 040 544 70 71
khekkanen@luukku.com, jukka@khekkasenbussit.fi
www.khekkasenbussit.fi

REIDAR PALMGREN - TAPIO LIINOJA

RAKASTUNUT RYTI

LIPPUKASSA 040 550 9911
keminteatteri.fi

KEMIN
TEATTERI

<https://www.merilapinmatkailuoppaat.fi>

HISTORIA · KULTTUURI · MATKAILU

Karhuntassu

Tervetuloa tutustumaan Kuusamon historiaan kuunnellen tarinoita ja videoita katsellen.

Karhuntassun näyttelykokonaisuuteen sisältyy myös Hannu Hautala luontokuvakeskuksen näyttelyt.

Meiltä löydät retkeilykartat, kalastusluvat ja Metsähallituksen lupapalvelut.

Matkailu- ja kulttuurikeskus Karhuntassu
Torangintaival 2, 93600 Kuusamo p. 0408608365
www.karhuntassu.fi info@kuusamo.fi

hotelli MERIHOVI

Hotelli on aina
hyvä vaihtoehto!

Nauti kiireettömyydestä
yksin tai yhdessä - kysy tarjous!

Cafe & Bar Ankkuri

Suosittu lounasravintola
sekä illanvietto- ja
illallispaiikka
Kemin keskustassa

hotelli
MERIHOVI

Puh. 040 6853 500 Keskuspuistikatu 6-8, 94100 Kemi
hotel@merihovi.fi @hotelmerihovi @merihovirestaurants

Oletko valmis viikinkejä varten?
He palaavat Laitakariin 26.-27.7

TULEVAT TAPAHTUMAT JA TEEMAPÄIVÄT

22.2.2025 Kansainvälinen matkailuoppaan päivä. Meri-Lapin matkailuoppaat yhdessä opaskurssilaisten kanssa esittelevät opas-toimintaa Kemissä ja Meri-Lapissa. Tapahtumapaikkana on Kemin kulttuurikeskus.

5.3. keskiviikkona kiertokävely Kemin kaupungin syntymäpäivän kunniaksi 156 vuotta.

15.3. lauantaina opaskoulutuksesta valmistuvien opastusnäytöt ja aktiivisuusnäyttö

22.3. Suomen Opasliiton Pohjois-Suomen alueen aluekokous Oulussa.

26.4. Suomen Opasliiton kevätiliittokokous Kotkassa.

27.4. Lapin sodan päättymisen muistopäivä.

6.5. Suomen matkailuoppaan päivä. Suunnitellaan päivän ohjelmaksi opastettuja kiertoajeluja sekä yhdistyksen entisten ja nykyisten matkailuoppaiden yhteistapaamista.

23.6.–8.8. Kemin Tiekirkon opastukset maanantaista perjantaihin klo 11–16.

26.6. torstaina klo 17:00–19:00 Keminmaan hautausmaaopastus.

10.7. torstaina klo 17:00–19:00 Keminmaan hautausmaaopastus.

24.7. torstaina klo 17:00–19:00 Keminmaan hautausmaaopastus

26.–27.7. Viikinkiviikonloppu Laitakarin sahasaarella.

7.8. torstaina klo 17:00–19:00 Keminmaan hautausmaaopastus

20.–21.9. Suomen Opasliiton Pohjois-Suomen alueen aluekoulutuspäivät ja aluekokous Kemissä ja Meri-Lapissa.

27.9. Maailman matkailupäivä.

25.10. Taiteiden yö ja kummituskävely.

24.–26.10. Suomen Opasliiton valtakunnalliset opaskoulutuspäivät ja syysliittokokous Kokkolassa.

**Meri-Lapin helmi,
joka lumoo ympäri vuoden!**

M/S LEILA

• Tilausristeilyt ja catering • Teemariisteilyt • Reittilähdöt

Saaristoristeilyt Kemissä

21.6.-10.8.2025. Laitakari - Syvä-Letto - Selkäsaari

PE, LA ja SU – klo 13 / 15 / 17, Kesto 90 min

Viikinkiviikonloppuna 26. ja 27.7. risteilyt vain Laitakariin

Hinnat ja lisätietoja: www.merike.fi. Säävaraus: tarkista Fb-sivuiltamme!

Viikinkiviikonloppu Laitakarin saarella

26.-27.7.2025

Lisätietoja: Fb-sivulta
Viikinkiviikonloppu Laitakarissa

- Nuotiokioskista ruokaa ja juotavaa
- Lapsille seikkailurata - myyntikojut
- Hauskaa tekemistä kaikenikäisille

Historiallinen sahasaari

Laitakari on lumoava yhdistelmä koskematomaa luontoa ja Kemin kulttuurihistoriaa. Retki Laitakariin tuo mukanaan annoksen raikasta meri-ilmaa. Laitakarissa voit nauttia hiljaisuudesta, tutkia menneisyyden jälkiä tai vaikka tulistella kahdella laavulla.

Laitakari

MERIKE

Ota opas - koet enemmän! Opastukset Meri-Lapin alueella vuonna 2025

Teksti: Hilkka Kangastie. Kuva: Merja Björkbacka

Meri-Lapin Matkailuoppaat ry:n auktorisoidut matkailuoppaat toimivat kolmen kaupungin ja kolmen kunnan alueella Suomen Meri-Lapissa ja Ruotsin Haaparannalla sekä Tornionjokilaaksossa aina Pelloon saakka molemmin puolin Väylän vartta. Ympäri vuoden on saatavilla tilauksesta myös matkanjohtajapalvelut, rooliopastukset, teemaopastukset ja erilaiset retket. Maaliskuussa valmistuu uusia auktorisoituja, kielitaitoisia ja Meri-Lapin tuntevia matkailuoppaita Kivalo-opistossa toteutettavasta opaskoulutuksesta.

Matkailuoppaat opastavat usealla eri kielellä kiertoajeluopastuksilla, kävelykierroksilla, luontoretkillä ja erilaisissa matkailukohdeissa, kuten Kemin Matkailun Experience365 tiloissa, Kemin kirkossa, Keminmaan hautausmaalla, kaikilla Meri-Lapin paikkakunnilla sekä Ruotsin puolella Haaparannalla ja molemmin puolin Tornionjokea. Voit tilata oppaan myös Tornion Panimoon tai Keminmaan Pyhän Mikaelin kirkkoon.

Aktiivista toimintaa jo 45 vuotta

Yhdistyksen tarkoituksena Vuoden opastuksissa huo-

on toimia yhdistykseen kuuluvien matkailuoppaiden, kohdeoppaiden, alueoppaiden, eräoppaiden, luontopaiden, matkanjohtajien ja matkaoppaan ammattitutkinnon suorittaneiden henkilöiden yhteenliittymänä, kouluttaa yhdistyksen jäseniä opastustehtäviin, kehittää ja edistää jäsenten kotiseutu- ja matkailutietoutta ja opastustoimintaan liittyvää ammattitaitoa sekä hoitaa heidän yleisiä ja yhteisiä ammatillisia etujaan. Vuosi 2025 on yhdistyksen 45. toimintavuosi ja se on yksi Suomen Opasliiton 74 jäsenyhdistyksestä.

mioidaan Suomen Opasliiton vuoden 2025 teema "Opas - paras kumppani matkallasi / Guiden - bästa kompis på din tur".

Kirkko-opastukset ja hautausmaa opastukset

Kemin kirkossa opastetaan lauantaisin Lumilinnakaudella helmikuusta huhtikuulle ja kesällä Kemin kirkon ollessa avoinna tiekirkkona opas on kirkossa maanantaista perjantaihin.

Tämä yhteistyö Kemin seu-

rakunnan kanssa on jatkunut jo vuosia. Keminmaan hautausmaaopastusten toteuttamista jatketaan yhteistyössä Keminmaan seurakunnan kanssa kesällä 2025.

Opastetut linja-autoretket, kävelykierrokset ja kohdeopastukset

Kemiin saapuvien risteilyalusten asiakkaille tarjotaan opastuksia englannin, saksan ja ranskan kielillä koko Meri-Lapin alueelle. Eri vuodenaajoille suunnitellaan ja toteutetaan eri teemojen

mukaisia, monipuolisia kiertoajeluopastuksia, kävelykierroksia ja kohdeopastuksia. Teemana voisi olla esim. Lapin sodan päättymisen huhtikuussa 1945. Myös asiakkaan toi-

vomusten mukaisia teemoja toteutamme kiertoajeluilla ja kävelykierroksilla mahdollisuuksien mukaan. Ilmoittelemme tapahtumista sosiaalisessa mediassa ja tiedotusvälineissä.

Keminmaan n. 1550-luvun vanha kirkko, Pyhän Mikaelin kirkko avoinna 3.6. – 30.8.2025 ti klo 10-16, ke klo 12-20 to-la 10-16

Kesäillan hartaudet keskiviikkoisin klo 19 25.6. – 27.8.2025

Mikaelintie 94400 Keminmaa

VAPAA PÄÄSY!

KEMIN HISTORIAALLINEN MUSEO

Marina Takalon katu 3, Kemi
kemi.fi/historiallinenmuseum
historiallinenmuseum@kemi.fi
+358 (0)16 258247

VAPAA PÄÄSY!

KEMIN TAIDEMUSEO

NÄYTTELYT • MUSEOKAUPPA • TAIDELAINAAMO

KEMIN TAIDEMUSEO

Marina Takalon katu 3, Kemi
lapintaidelainaamo.fi
kemi.fi/taidemuseo
taidemuseo@kemi.fi
+358 (0)16 258247

KULTTUURIKESKUKSEN KAHVILA

**Kahvila- ja kokouspalvelut
Tilauksesta cateringpalvelut
Avoimena arkisin 10.00-18.00 (pe 16.00)
Viikonloppuisin avoinna tapahtumien yhteydessä ja tilauksesta**

Marina Takalon katu 3, 94100 Kemi
lapinmatkailujaasiakaspalvelut.fi
kulttuurikeskus.kahvila@gmail.com
+358 44 4401201

Kajaani osana Arctic Lakelandia

Teksti: Heli Luhtaniemi, puheenjohtaja, Kajaanin Matkailuoppaat ry

Mitä siitä kertoisin, kysyjille vastaisin.

Kainuun maakunnan keskuskaupunki Kajaani osana Arctic Lakeland Kainuuta on niin kotimaisen kuin kansainvälisen matkailun keskiössä. Se on rikas kulttuuristaan ja kirjallisuudesta.

Kajaanin perustajan, kreivi Pietari Brahen muistomerkki Kauppatorilla ja Kalevalan kokoaja piirilääkäri Elias Lönnrotin maja yrttimaineen Hotelli Kajaanin vieressä jokivarressa ovat tärkeitä kohteita historiallisissa opastuksissamme.

Kaupungin sydämessä sijaitsevan Kajaanin linnan rakentaminen Kajaaninjoen luodolle alkoi kuningas Kaarle IX:n käskystä vuonna 1604. Elämää linnassa, lasten rauniolinnan kierroksella yli viisivuotiaat lapset ja myös aikuiset voivat opetella hoviniiausta kreivi Pietari Brahen puolison Kristina Stenbockin opastuksella.

Maailman ainoa käytös-

sä oleva tervavenekanava ja sulunvartijan asunto koavat tervaveneen ohjelmallisiin soutunäytöksiin satamäärin katsojia. Tervanpoltto ja sen kuljetus vesiteitse Ouluun on tärkeä osa Kainuun historiaa.

"Nyt ne ovat toisiinsa kiinnitetyt teräksisellä narulla, Iisalmen ja Kajaani", kirjoitti I.K.Inha 1904. Ensimmäisen junan saapumisesta Kajaanin on pian 121 vuotta. Jugend-tyylinen Gustaf Nyströmin suunnittelema asemarakennus valmistui vuonna 1904. Siihen tutustumme Tervahaminasta asemalle -kierroksella.

Kajaanissa sijaitsevat suupertietokoneet ja tekoälytehdas ovat nykypäivää

Renforsin Rannassa, jossa paperitehdas lopetti 2008.

Kajaanin Runoviikko on Suomen vanhin ja laajin runoon, lausuntaan ja pien-teatteriin erikoistunut koko perheen festivaali. Runoviikon jokaisena päivänä heti Runovartin jälkeen lähdemme Eino Leinon muistomerkiltä opastetulle kävelyllä kaupunkikeskustan nähtävyyksille.

Kajaanin evankelis-luterilainen seurakunta itsenäistyi 100 vuotta sitten. Olet tervetullut seurakunnan ja oppaiden yhteistyössä järjestämille hautausmaakävelyille. Suositut vaihtuvateemaiset hautausmaapastukset alkavat siunauskappelista urku-

musiikkihetkellä. Kajaanin Vanhalla hautausmaalla ovat mm. presidentti Urho Kekkosen vanhempien, Elias Lönnrotin omaisten ja olympiavoittaja Heikki Savolaisen viimeiset leposijat.

Vuonna 2026 ilmassa on suurta juhlaa. Me matkailuoppaat valmistaudumme Kajaanin kaupungin 375-juhlavuoteen uudella teemakierroksella. Yhdistyksemme täyttää 50 vuotta Eino Leinon syntymäpäivänä. Ja mikä parasta, yhdistyksemme kouluttaa uusia matkailuoppaita vuoden 2025 aikana.

Joko sinulla on suunnitelmia Kajaaniin matkustamisesta?

KAJAANIN MATKAILUOPPAAT TARJOAVAT OPASTUKSIA YMPÄRI VUODEN

Ryhmille tilauksesta

Kajaanin matkailuoppaiden kierrokset ja valmiit teemaretket ovat vaivaton ja edullinen tapa tutustua Kajaaniin. Voit ehdottaa myös oman reitti- ja kohdetoiveesi, me toteutamme ne.

Kiertoajelu

Yhden tunnin kierroksella tutustumme kaupungin keskustaan. Kahden tunnin kierroksella tutustumme lisäksi Paltaniemen kylään, jossa käyntikohteina ovat vuonna 1726 rakennettu Kuvakirkko, Keisarinlinna ja Eino Leino-perinnetalo.

Kulttuurikävely

Kävelykierros kaupungin keskustassa, Rantapuistossa tai pidemmällä Kajaaninjoen rantamaisemissa on suosittu tapa tutustua Kajaaniin. Oppaan johdolla voi tutustua Kaukametsän kongressi- ja kulttuurikeskukseen, Vesiliikuntakeskus Kaukaveteen, keskustan kirkkoihin, raatihuoneeseen, linnanraunioihin, tervankuljetukseen tai kaupungin keskustan muistomerkkeihin. Kummituksia ja muita kummajaisia -kierroksella kävellään Kajaanin varjoisilla kujilla.

Tuokiokuvia Kajaanin historiasta

Matkailuoppaiden rooliesityksiä voi tilata opastuksen sekä kahvi- tai ruokailuhetken yhteyteen.

Valmiit retkiohjelmat

Eino Leinon lapsuusmaisemat, Herman Renforsin Kajaanin, Kalevalainen Kajaani, Kultaisen 60-luvun Kajaani, Retki Vuolijoen ja Vanhan ajan Paltamoa.

Lisätietoja:

www.visitkajaani.fi/kajaanin-matkailuoppaat

KAIKILLE AVOIMET KESÄKIERROKSET

Yhteistyössä Kajaanin kaupungin ja seurakunnan kanssa.

Pietarin päivän tapahtuma 29.6.

Hautausmaakävelyt
Kajaanin Vanhalla hautausmaalla
Vuolijoen hautausmaalla
Paltaniemen uudella hautausmaalla

Elämää linnassa -lastenkierrokset
alkavat Rauniolinnan edestä

Kiertoajelut alkavat Teatteritalon
kiertoajelupysäkillä, Kauppakatu 14.

Tervakanavan soutunäytökset

Runoviikolla 2. - 6.7.
Kulttuurikävelyt Runovartin jälkeen noin klo 12.15 Rantapuistosta Eino Leinon muistomerkiltä.

Eino Leino lapsuusmaisemat kiertoajelu

Tarkemmat tiedot kaikille avoimista
kierroksista www.tapahtumienkainuu.fi,
www.visitkajaani.fi/kajaanin-matkailuoppaat

TILAA OPAS – KOET ENEMMÄN

Tiedustelut ja opastusvaraukset:
Opasvälitys, puh. 044 500 5276
tai sähköposti:
kajaanin.matkailuoppaat@gmail.com

Ota yhteyttä, laadimme sinun ryhmällesi
sopivan retken Kajaaniin ja Kainuuseen!

Tule opiskelemaan matkailu- tai ravintola- ja catering-alaa!

Kainuun ammattiopisto tarjoaa mahdollisuuden alalla tarvittavan osaamisen hankkimiseen ja kehittämiseen Kajaanissa ja Kuusamossa. Koulutuksiimme on jatkuva haku! Perustutkinnot löydät myös yhteishausta.

- Matkailualan perustutkinto, matkailun asiakaspalvelija
- Matkailupalvelujen ammattitutkinto
- Ravintola- ja cateringalan perustutkinto, kokki/tarjoilija
- Ravintolan asiakaspalvelun ammattitutkinto
- Ruokapalvelujen ammattitutkinto, ravintolakokki/suurtaloukokki

Tutustu koulutuksiin ja hae osoitteesta www.kao.fi

Tutustu Paltamon kesään!

PALTAMO
www.paltamo.fi

KAJAANIN KIRKKO

Kirkkokatu 19
Avoinna ma-la klo 10-18
(11.6.-9.8.)

**KAJAANIN
SEURAKUNTA**

VUOLIOJEN KIRKKO

Kivikirkontie 3
Avoinna ma-pe klo 9-15
(11.6.-29.8.)
Muina aikoina erillisestä
varauksesta p. 044 7444 492
tai p. 044 7444 490

Eino Leino-talo
www.einoleinotalo.fi
Sutelantie 28,
87850 Paltaniemi

- * kesäkahvila
- * kesätaidenäyttely
- * Eino Leino ja
Elias Lönnrot -näyttelyt
- * Paltaniemen kesäteatteri
- * Tiloja vuokrattavana

**Paltaniemen teatterissa
kesällä 2025!**
Maria Jotuni - Anna Arola
komedia
TOHVELISANKARIN ROUVA
Ensiesitys: la 6.7.2025
klo 15 - elokuun puoliväliin.
Lisätietoja:
einoleinotalo@gmail.com
https://paltaniementeatteri.
wordpress.com

Tervetuloa upeisiin maisemiin!

PALTANIEMEN KUVAKIRKKO

Avoinna
2.6. - 3.8.2025
päivittäin
klo 12 - 18

Tervetuloa
tutustumaan!

www.paltamonseurakunta.fi

**Kajaanin
Matkailu-
oppaat ry**

www.visitkajaani.fi/

kajaanin-matkailuoppaat

#kajaaninmatkailuoppaat

**Vuokatti
on valmis!**

**Tule tutustumaan
uusiin, upeisiin
huoneisiimme**

**S-ETUKORTILLA
PARAS
HINTA
JA BONUSTA
PÄÄLLE!**

SOKOSHOTELS.FI

Vuokatti
BREAK BY SOKOS HOTELS

Tunnetko Kajaanin seminaarin alueen?

Teksti: Kerttu Härkönen, matkailuopas

Kajaanin matkailuoppaiden kävely- ja bussikierrokset vievät usein myös seminaarin alueelle, kauniille ja historiallisesti merkittävälle paikalle Kauppakadun länsipäähän. Puistomainen alue sykkii elämää: on päiväkotia, koulua, toimitiloja, nyt myös Taidekampus ja tulevana kesänä kesäteatteri!

Seminaarilla koulutettiin opettajia sadan vuoden ajan aina vuoteen 2013 saakka. Alueen rakennukset kertovat noista vaiheista: pää-rakennus juhlasaleineen, kirjasto, puutyötila, metalli-työtila, normaalkoulu. Alue on nykyisin yksityisessä omistuksessa ja tiloja on vuokrattu useille eri taholle.

Seminaarin puistossa on muistoja opettajainkoulutuslaitoksen ahkerien puutarhurien työstä. Marjapensaat ja kasvihuoneet ovat hävinneet, mutta lukuisat eri puulajit ovat tallessa. Aluetta koristavat mm. liuskalehtiset taalinmaankoivut, suuret siperianlehtikuuset ja valtaavan kokoinen hopeapoppeli kirjastorakennuksen vieressä. Löytyypä myös yksi oksiaan kome-

asti levittelevä tammi. Kirjastorakennuksen eteläseinustalla kasvaa hedelmäpuita, joiden alkukesän kukinta on näkemisen arvoinen.

Päärakennuksessa käynnistyi syksyllä 2024 Seminaarin Taidekampus. Taidekampus on uusi yhteisöllinen esittävän taiteen keskus, alkuvaiheessa kaupungin rahoittama hanke, joka palvelee laajemminkin kulttuurialan kehittämistä ja näkyvyyttä, samoin kuin kulttuuritoimijoiden yhteistyötä ja koulutusta. Tu-

levan kesän vetonaula tulee olemaan kesäteatteri: estradilla esitetään **Maiju Lassilan** klassikkokomedia Tulitikkuja lainaamassa.

Seminaarin alueesta halutaan monipuolisella yhteistyöllä kehittää kaupunkilaisten yhteinen pistäytymispaikka, viihtyisä olohuone, jossa voi nauttia niin tuoreesta kulttuuritarjonnasta kuin vanhan kulttuuriympäristön kauneudestakin. Opastetuilla kierroksilla tämä monipuolinen alue tulee entistä tutummaksi.

Lisätietoja alueesta ja sen tapahtumista:

www.taidekampus.fi

Opastetut kierrokset:

kajaanin.matkailuoppaat@gmail.com

Kirjastorakennuksen omenapuita ihastelemassa talossa 2010-luvulla työskennelleet Arto Tolonen ja Kerttu Härkönen. Kuva: Iia Samoil

Ilmakuva Kajaanin Seminaarin alueesta. Kuva: Pohjois-Suomen kiinteistösi joitus oy

Paikkansa löytänyt kirjasto

Teksti: Anja Hongisto, Kajaanin Matkailuopas ry

Kajaanin kaupungin nykyinen pääkirjastorakennus avattiin yleisölle Kalevalan juhluvuonna 1985. Kirjasto toimi sitä ennen useissa väliaikaisissa tiloissa. Jo vuonna 1926 oli perustettu rahasto kirjastotalon rakentamista varten. Kajaanin kaupunginvaltuuston 325-vuotisjuhla-kokouksessa 11.9.76 päätettiin uuden kirjastotalon rakentamisesta.

Kajaanin kaupunginkirjaston 100-vuotisjuhlaa vietettiin 12.11.78. Sata vuotta aikaisemmin vuoden viimeisessä valtuuston kokouksessa puheenjohtaja oli ehdottanut lukusalin perustamista Kajaaniin. Ehdotus hyväksyttiin ja lukusali pidettiin auki sunnuntai-iltoina ”turhuuden, raakuuden ja joutilaisuuden poistamiseksi.” Lukusalin yhteyteen syntynyt kirjasto nimettiin kansankirjastoksi. Kirjastotalon rakentamista

edelsi vääntö kirjaston paikasta; asiaa käsiteltiin peräti yhdeksässä kaupunginhallituksen kokouksessa vuosina 1977 - 78. Kaupunginvaltuusto päätti -79 uuden kirjastorakennuksen sijaintipaikaksi Kruununpuodinnän tausta-alueen. Ehdolla olivat olleet mm. hallintorakennuskortteli, Hyökyn tontti, Kruununpuodinmäki, Suvantorannan tontti ja Sissilinnan tontti.

Pääkirjaston suunnitte-

li arkkitehtitoimisto Sepo Valjus Ky, sisustuksen ja erikoiskalusteet alun perin Sisustus suunnittelu ja teollinen muotoilu Sistem Oy (Riitta Kukkasniemi). Kirjastosalin yläpalkkia koristaa taiteilija Ulla Rantasen seinämaalaus ”Kulttuurin kuvat”. Se koostuu kahdeksasta kulttuurisymbolista, jotka kuvaavat ihmiskunnan vanhaa sivistystä: pronssivati, egyptiläinen pää, risti, joonialainen pylvas, vene, Samothraken Nike -veistos Pariisin Louvressa, kivikives ja kampa-keraaminen astia.

Kirjaston tiloja nimettiin kalevalaisessa hengessä; oli Kalevala-sali, Elias-sali, Mielikki-sali. Alakerrassa on

aikuisten ja lasten lainausosastot, lehtisali, Caiania-kokoelma. Neljäkymmenen vuoden aikana tilat ovat osin muuntuneet. Suuresta Kalevala-luentosalista on poistettu nouseva katso-mo, ja tilalle tehty pienempiä kokoustiloja. Musiikki-osasto on muuttanut alakertaan. Yläkerrassa on hiljainen lukutila ja työhuoneita, on Taidekuja näyttelyitä varten, Verstaas ompelukoneineen. Eri ikäluokkien tarpeita on korostettu mm. Konttaamo ja Pelaamo -tiloissa. Kirjasto on toiminut koulujen remonttien aikana väistötilana. Yläkerran kahvio on muuttunut oleskelutilaksi sohvineen. Tilamuutokset 2021 ovat osa Kohdataan vintillä! -han-

Vanhan ajan tunnelmaa nykyaikain mukavuuksin

kotomo

LEPIKONTIE 2 C, PALTAMO • P. 044 357 8828 • WWW.KOTOMO.FI

- Majoitus
- Juhlat • Kokous
- Vuokravälineet kotomo.fi

Jokaiikan tarinat

Oulujärven eteläpuolen kulttuurikohteet taskussasi!

Katso lisää emuseo.fi/jokaiikka

LEADER Oulujärvi Euroopan unionin osarahoittama

ketta, johon kaupunkilaisia on osallistettu.

Miljoonan lainauksen raja ylittyi ensimmäisen kerran

Kajaanissa vuonna 2000. Kirjasto toimi Kainuun maakuntakirjastona vuosina 1988 - 2017.

Varaa aikasi mehiläinen.fi tai 010 414 00*

ELÄMÄ TEHTÄVÄNÄ

Me pohjoisen Mehiläisissä palvelemme sinua monipuolisesti ja saat yleis- ja erikoislääkäripalvelut, helposti ja nopeasti. Digiklinikalta tavoitat meidät joka päivä 24/7 paikasta riippumatta.

*pvm/mpm

MEHILÄINEN

Kaupunkilehti kaikille KOTI-KAJAANI

www.koti-kajaani.fi

loiste

Loiste Lämpö

Kajaani on lämmennyt kaukolämmöllä jo puoli vuosisataa.

Meillä lämmittelet paikallisesti tuotetulla kaukolämmöllä, joka on hiilineutraalia vuoteen 2030 mennessä.

loistelampo.fi

Ranch

RESTAURANT

BEST FOOD, SERVICE, AND VIBES IN TOWN!

This gem has been serving up deliciousness in the heart of Kajaani for a 20 years!

08-636696

KAUPPAKATU 26 / WWW.RANCH.FI / VARAUKSET @ RANCH.FI

est. 2004

Kajaanin taidemuseo tarjoaa elämyksiä kaikille aisteille

Teksti: Pirjo Immonen, taidemuseon johtaja

Hadizat Gatajevan ja Malik Gatajevin muotokuva (vuonna 2010). He pelastivat sota-orpoja. Tšetšenian sodista 1994...2009, 2011–2023. Öljy kankaalle. Kuva: Teemu Mäki

Kajaanin taidemuseoon on helppo löytää: se toimii kaupungin ydinkeskustassa, Eino Pitkäsén 1930-luvulla suunnittelemassa poliisitalossa, joka erottuu ympäristöstään. Funkkishelmen saavutettaviksi remontoit, kauniit tilat ovat inspiroineet taiteilijoita monipuolisiin näyttely-ripustuksiin jo yli 30 vuoden ajan.

Toivomme entisten sellien täyttyvän lasten kiljahdukista ja erilaisten kielten sorinasta, mutta myös hiljaisista hetkistä, jolloin yleisöllä on mahdollisuus syventyä taiteeseen. Kajaanin

nilaisten olohuoneessa taide on osa arkea ja kuuluu kaikille, museoon on vapaa pääsy.

Uuden näyttelyohjelman myötä toivotamme kävi-

jät niin läheltä kuin kaukaa tervetulleiksi Kajaaniin, jossa kulttuuri on helpposti lähestyttävää ja saavutettavaa, mutta myös rohkeaa, yllättävää ja ajatuksia herättävää.

Vuoden alussa Hilda Kozárin näyttely Sinisen tuoksun sävyjä avaa taiteen saavutettavuuteen uusia näkökulmia. Se kyseenalaistaa ajatuksen, että taide voi ainoastaan katsoa ja nähdä. Näyttelyssä on visuaalisuuden lisäksi koettavissa tuoksua, kosketeltavia pintoja, ääntä ja musiikkia – myös makuaisti otetaan käyttöön. Moniaistiset ja osallistavat teokset aktivoivat kävijöitä ja yleisölle tarjotaan myös yhteisöllisiä kokemuksia.

Kesällä taidemuseon valtaavat Teemu Mäen suuri-kokoiset, värikkäät ja puhuttelevat maalaukset. Muotokuvia ja politiikkaa –näyttelyssä keskitytään taiteilijan havaintoihin ja tulkintoihin ihmisyyksilöistä sekä ajatuksia herättäviin poliittisiin teemoihin. Esillä on näkymiä sodista ja konflikteista, mutta myös toivoa herättäviä muotokuvia ihmisistä, jotka välittävät. Suomen Taiteilijaseuran puheenjohtajalle taide on paras tapa vastata kysymyksiin siitä, miten tai miksi pitäisi elää sekä mitä on hyvä elämä.

Vuoden päättää tuulahdus kansainvälisestä taidemaailmasta, kun saksalainen Angela Glajcar tuo Kajaanin näyttäviä paperiveistoksiaan, jotka ovat yhteydessä ympäristöönsä tilan ja valon jatkuvan vuoropuhelun kautta. Taiteilija luo paperista monumentaalisia kokonaisuuksia, joissa ko-

rostuvat läpikuultavuus ja keveys.

Lämpimästi tervetuloa kokemaan elämyksiä Kajaanin taidemuseossa! Näyttelyistä, tapahtumista ja aukioloajoista lisätietoa:

www.kajaani.fi/taidemuseo

KAINU AIHEISET KORUT

SAATAVILLA VAIN MEILTÄ

LIKKEEN OMAA TUOTANTOA

KETTU

KAINUU

KANERVA

KAJAANIN LINNA

KELLO- JA KULTALIIKE

ILMATAR

VETURITIE 1 87100 KAJAANI

PUH. 044 5131 554

MA - PE 9.00 - 19.00 LA 10.00 - 15.00

Visit
Kajaani
Oulujärvi

Kulttuurielämyksiä Kajaani-Oulujärvellä:

- ◆ Kajaanin kaupunginteatteri
- ◆ kesäteatterit Kajaanissa ja Paltamossa
- ◆ höyrylaivaristeilyt
- ◆ Eino Leino -talo
- ◆ Kajaanin Runoviikko
- ◆ Kajaanin Matkailuoppaiden kierrokset
- ◆ Seminaarin Taidekampus tapahtumineen
- ◆ sekä monet museot

visitkajaani.fi

